

Grundexamen i idrott

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Grundexamen i idrott

En idrottsledare

- instruerar olika kunder i idrott på ett säkert sätt
- använder i idrottsundervisningen olika idrottsformer, idrottsgrenar och verksamhetsmiljöer
- ger idrottsrådgivning och fungerar i olika interaktionssituationer som yrkeskunnig inom idrottssektorn
- utarbetar motionsprogram som ska främja kundernas hälsa och fysiska funktionsförmåga
- arrangerar motions- eller tävlingsevenemang.

En idrottsledare kan specialisera sig på motionsrådgivning som främjar hälsan, på träning och föreningsverksamhet eller på tjänsteproduktion inom idrott.

Idrottsledare arbetar som idrottsinstruktörer, motionsrådgivare, ledare av gruppmotion, gyminstruktörer, simövervakare, instruktörer för anpassad motion, främjare av arbetshälsa, tränare, ledare av eftermiddagsverksamhet, ledare och producenter av motionsupplevelser samt som personliga tränare. Vanliga arbetsmiljöer är till exempel idrottsväsendet inom kommunerna, gym, simhallar, idrottsföreningar och -organisationer, idrottsinstitut, företag och andra organisationer som producerar motionstjänster. En idrottsledare kan också vara självständig yrkesutövare.

De examensspecifika hälsokraven inom grundexamen i idrott fastställs i Utbildningsstyrelsens föreskrift "Krav på de studerandes hälsotillstånd inom de yrkesinriktade grundexamina".

Namn på grunderna	Grundexamen i idrott
Föreskriftens diarienummer	OPH-2634-2017
Koulutuskoodit	Grundexamen i idrott (381203)
Osaamisalat	Kompetensområdet för träning och föreningsverksamhet (1783) Kompetensområdet för hälsofrämjande idrottsrådgivning (1784) Kompetensområdet för serviceproduktion inom idrott (1782)
Tutkintonimikkeet	Idrottsledare (10112)
Träder i kraft	01.08.2018

Innehållsförteckning

1. Uppbyggnaden av examen.	1
2. Examensdelar.	5
2.1. Idrottsinstruktion, 25 kp (106291).	5
2.2. Motionsrådgivning, 25 kp (106292).	8
2.3. Att arrangera idrottsevenemang, 20 kp (106293).	12
2.4. Planering av företagsverksamhet, 15 kp (400008).	15
2.5. Tjänstedesign, 15 kp (106294).	17
2.6. Instruktion i upplevelseidrott, 15 kp (106288).	19
2.7. Att leda gruppträningar, 15 kp (106295).	22
2.8. Arbete som instruktör för hälsofrämjande motion, 30 kp (106297). . .	25
2.9. Testning samt utarbetande av träningsprogram, 15 kp (106298). . .	30
2.10. Arbete som kräver spetskompetens, 15 kp (400010).	33
2.11. Instruktion i anpassad motion, 15 kp (106296).	36
2.12. Förberedelse för arbetsplatshandledaruppgifter, 5 kp (400011). . .	39
2.13. Arbete som tränare i en förening, 30 kp (106302).	42
2.14. Att arbeta som simövervakare, 15 kp (106300).	47
2.15. Simundervisning, 15 kp (106301).	50
2.16. Arbeta i ett företag, 15 kp (400009).	53
2.17. Arrangerande av tävlingsevenemang, 20 kp (106290).	55
2.18. Kunnande i kommunikation och interaktion (12 kp i svenskspråkig yrkesutbildning), 11 kp (400012).	58
2.19. Kunnande i matematik och naturvetenskap, 6 kp (400013).	78
2.20. Kunnande om samhälle och arbetsliv, 9 kp (400014).	86
3. Bedömningsskala.	104

1. Uppbyggnaden av examen

Grundexamen i idrott består av yrkesinriktade examensdelar (145 kompetenspoäng) och gemensamma examensdelar (35 kompetenspoäng). Omfattningen av en yrkesinriktad grundexamen är 180 kompetenspoäng.

Grundexamen i idrott består av tre kompetensområden med samma examensbenämning:

Kompetensområdet för serviceproduktion inom idrott, idrottsledare

Kompetensområdet för hälsofrämjande idrottsrådgivning, idrottsledare

Kompetensområdet för träning och föreningsverksamhet, idrottsledare.

Alla kompetensområden innehåller två gemensamma obligatoriska examensdelar: Idrottsinstruktion (25

kompetenspoäng) och Arbete som idrottsledare (25 kompetenspoäng). Utöver dessa ingår i kompetensområdet för serviceproduktion inom idrott tre obligatoriska examensdelar. I kompetensområdena för träning och föreningsverksamhet samt för hälsofrämjande idrottsrådgivning ingår två obligatoriska examensdelar för vardera kompetensområdet.

De valbara examensdelarna har indelats i två grupper. Inom varje kompetensområde bildar den första gruppen av valbara examensdelar tillsammans med de obligatoriska examensdelarna kärnkompetensen för kompetensområdet (15–45 kp). Inom den andra gruppen av valbara ämnen ingår utöver de yrkesspecifika valbara delarna dessutom gemensamma valbara examensdelar, vilket möjliggör ett brett kunnande.

YRKESINRIKTADE EXAMENSDELAR 145 KP
Kompetensområdet för serviceproduktion inom idrott 145 kp
Obligatoriska examensdelar 100 kp
Idrottsinstruktion, 25 kp, O
Motionsrådgivning, 25 kp, O
Att arrangera idrottsevenemang, 20 kp, O
Planering av företagsverksamhet, 15 kp, O
Tjänstedesign, 15 kp, O
Valbara examensdelar 45 kp
Valbara examensdelar 1 15-45 kp
Instruktion i upplevelseidrott, 15 kp
Att leda gruppträningar, 15 kp
Arbete som instruktör för hälsofrämjande motion, 30 kp
Testning samt utarbetande av träningsprogram, 15 kp
Valbara examensdelar 2 0-30 kp
Arbete som kräver spetskompetens, 15 kp
Instruktion i anpassad motion, 15 kp
Förberedelse för arbetsplatshandledaruppgifter, 5 kp
Arbete som tränare i en förening, 30 kp

Att arbeta som simövervakare, 15 kp
Simundervisning, 15 kp
Arbeta i ett företag, 15 kp
Examensdel som grundar sig på lokala krav på yrkesskicklighet 5-15 kp <i>Examensdelen omfattar kunnande som grundar sig arbetslivets lokala behov och som lämpar sig för fler än en arbetsplats. Utbildningsanordnaren namnger examensdelen utifrån en verksamhetshelhet i arbetslivet och fastställer omfattningen på den i kompetenspoäng. Utbildningsanordnaren fastställer kraven på yrkesskicklighet och bedömning av kunnandet på motsvarande sätt som i de yrkesinriktade examensdelarna.</i>
Examensdel från en annan yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen 5-15 kp <i>I examen kan ingå en examensdel från en annan yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen. Oberoende av omfattningen på examensdelen som ska ingå utgör omfattningen på examensdelen i det här fallet högst 15 kompetenspoäng.</i>
Högskolestudier 5-15 kp <i>Examensdelen omfattar högskolestudier som stöder det yrkesinriktade kunnandet.</i>
Delområden av gemensamma examensdelar, gymnasiestudier eller andra studier som stöder förutsättningarna för fortsatta studier 1-25 kp
Kompetensområdet för hälsofrämjande idrottsrådgivning 145 kp
Obligatoriska examensdelar 100 kp
Idrottsinstruktion, 25 kp, O
Motionsrådgivning, 25 kp, O
Att arrangera idrottsevenemang, 20 kp, O
Arbete som instruktör för hälsofrämjande motion, 30 kp, O
Valbara examensdelar 45 kp
Valbara examensdelar 1 15-45 kp
Att leda gruppträningar, 15 kp
Testning samt utarbetande av träningsprogram, 15 kp
Instruktion i anpassad motion, 15 kp
Att arbeta som simövervakare, 15 kp
Simundervisning, 15 kp
Valbara examensdelar 2 0-30 kp
Instruktion i upplevelseidrott, 15 kp
Arbete som kräver spetskompetens, 15 kp
Förberedelse för arbetsplatshandledaruppgifter, 5 kp
Arbete som tränare i en förening, 30 kp
Planering av företagsverksamhet, 15 kp
Arbeta i ett företag, 15 kp
Examensdel som grundar sig på lokala krav på yrkesskicklighet 5-15 kp

<i>Examensdelen omfattar kunnande som grundar sig arbetslivets lokala behov och som lämpar sig för fler än en arbetsplats. Utbildningsanordnaren namnger examensdelen utifrån en verksamhetshelhet i arbetslivet och fastställer omfattningen på den i kompetenspoäng. Utbildningsanordnaren fastställer kraven på yrkesskicklighet och bedömning av kunnandet på motsvarande sätt som i de yrkesinriktade examensdelarna.</i>
Examensdel från en annan yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen 5-15 kp <i>I examen kan ingå en examensdel från en annan yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen. Oberoende av omfattningen på examensdelen som ska ingå utgör omfattningen på examensdelen i det här fallet högst 15 kompetenspoäng.</i>
Högskolestudier 5-15 kp <i>Examensdelen omfattar högskolestudier som stöder det yrkesinriktade kunnandet.</i>
Delområden av gemensamma examensdelar, gymnasiestudier eller andra studier som stöder förutsättningarna för fortsatta studier 1-25 kp
Kompetensområdet för träning och föreningsverksamhet 145 kp
Obligatoriska examensdelar 100 kp
Arrangerande av tävlingsevenemang, 20 kp, O
Idrottsinstruktion, 25 kp, O
Motionsrådgivning, 25 kp, O
Arbete som tränare i en förening, 30 kp, O
Valbara examensdelar 45 kp
Valbara examensdelar 1 15-45 kp
Att leda gruppträningar, 15 kp
Testning samt utarbetande av träningsprogram, 15 kp
Att arbeta som simövervakare, 15 kp
Simundervisning, 15 kp
Valbara examensdelar 2 0-30 kp
Instruktion i upplevelseidrott, 15 kp
Arbete som kräver spetskompetens, 15 kp
Instruktion i anpassad motion, 15 kp
Arbete som instruktör för hälsofrämjande motion, 30 kp
Förberedelse för arbetsplatshandledaruppgifter, 5 kp
Planering av företagsverksamhet, 15 kp
Arbete i ett företag, 15 kp
Examensdel som grundar sig på lokala krav på yrkesskicklighet 5-15 kp <i>Examensdelen omfattar kunnande som grundar sig arbetslivets lokala behov och som lämpar sig för fler än en arbetsplats. Utbildningsanordnaren namnger examensdelen utifrån en verksamhetshelhet i arbetslivet och fastställer omfattningen på den i kompetenspoäng. Utbildningsanordnaren fastställer kraven på yrkesskicklighet och bedömning av kunnandet på motsvarande sätt som i de yrkesinriktade examensdelarna.</i>

Examensdel från en annan yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen | 5-15 kp

I examen kan ingå en examensdel från en annan yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen. Oberoende av omfattningen på examensdelen som ska ingå utgör omfattningen på examensdelen i det här fallet högst 15 kompetenspoäng.

Högskolestudier | 5-15 kp

Examensdelen omfattar högskolestudier som stöder det yrkesinriktade kunnandet.

Delområden av gemensamma examensdelar, gymnasiestudier eller andra studier som stöder förutsättningarna för fortsatta studier | 1-25 kp

GEMENSAMMA EXAMENSDELAR | 35 KP

Kunnande i kommunikation och interaktion omfattar minst 12 kompetenspoäng, kunnande i matematik och naturvetenskap minst 6 kompetenspoäng och kunnande om samhälle och arbetsliv minst 9 kompetenspoäng. Därtill ska det i de gemensamma examensdelarna ingå valbara mål för kunnandet som den studerande väljer från en eller flera gemensamma examensdelar och ett eller flera delområden på så sätt att omfattningen på 35 kp uppfylls.

Kunnande i kommunikation och interaktion (12 kp i svenskspråkig yrkesutbildning), 11 kp, **O**

Kunnande i matematik och naturvetenskap, 6 kp, **O**

Kunnande om samhälle och arbetsliv, 9 kp, **O**

Valbara mål för kunnandet inom gemensamma examensdelar (8 kp inom svenskspråkig yrkesutbildning) | 9 kp

De valbara målen för kunnandet inom de gemensamma examensdelarna omfattar 8 kp och kan vara valbara mål för kunnandet som är fastställda i examensgrunderna eller andra valbara mål som utbildningsanordnaren beslutat om och som stöder målen för kunnandet som är fastställda för den ifrågavarande examensdelen och dess delområden i examensgrunderna. I de valbara målen för kunnandet kan också ingå kunnande som den studerande förvärvat tidigare och som stöder målen för kunnandet som är fastställda för den ifrågavarande examensdelen och dess delområden i examensgrunderna.

2. Examensdelar

2.1. Idrottsinstruktion, 25 kp (106291)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- planera tillfällen för idrottsinstruktion för kunder i olika åldrar
- genomföra tillfällen för idrottsinstruktion för kunder i olika åldrar
- utvärdera och utveckla sitt kunnande som idrottsledare.

Bedömning

Den studerande planerar tillfällen för idrottsinstruktion för kunder i olika åldrar.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skapar en förtroendemässig kundrelation • sätter upp mål för instruktionstillfället • tar reda på information som grund för sitt arbete • använder grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion • använder grundläggande kunskaper om idrottsinstruktion och fysisk fostran • använder grundläggande kunskaper om olika idrottsformer och -grenar • förutser säkerhetsriskerna i samband med instruktionstillfället • gör upp en plan för instruktionstillfället
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skapar en förtroendemässig kundrelation • sätter upp mål för instruktionstillfället med hänsyn till kundens utgångspunkt • skaffar information från olika källor som grund för sitt arbete • använder grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion på ett kundinriktat sätt • använder grundläggande kunskaper om idrottsinstruktion och om fysisk fostran på ett kundinriktat sätt • använder grundläggande kunskaper om flera olika idrottsformer och -grenar • förutser säkerhetsriskerna i samband med instruktionstillfället och förbereder sig på att arbeta enligt dem • gör upp en målinriktad plan för instruktionstillfället
Goda G4	
Berömliga B5	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skapar en förtroendemässig kundrelation • sätter upp målen för instruktionstillfället tillsammans med kunden

	• skaffar som grund för sitt arbete information från flera tillförlitliga källor • använder grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion i sitt arbete på ett heltäckande sätt samt beaktar kundens utgångspunkt och målen för instruktionstillfället • använder grundläggande kunskaper om idrottsinstruktion och fysisk fostran på ett omfattande och kundinriktat sätt samt motiverar sina val • använder grundläggande kunskaper om olika idrottsformer och -grenar samt tillämpar dessa på ett kundinriktat sätt • förutser säkerhetsriskerna i samband med instruktionstillfället och strävar efter att förebygga dessa • utarbetar en mål- och kundinriktad plan för instruktionstillfället.
--	---

Den studerande genomför tillfällena för idrottsinstruktion för kunder i olika åldrar.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett sakligt sätt • berättar för kunden om temat för instruktionstillfället • använder vid instruktionen en ensidig undervisningsstil eller ett ensidigt arbetssätt • använder vid instruktionen grundläggande kunskaper och färdigheter om olika idrottsformer och -grenar • använder vid instruktionen grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion • organiserar verksamheten på det sätt som situationen kräver • uppmuntrar och ger respons sporadiskt • ser till säkerheten under instruktionstillfället • behärskar första hjälpen på FHJ1-nivå • följer planen utan att beakta föränderliga situationer • agerar på finska under instruktionstillfället och klarar sig behjälpligt på svenska samt på ett främmande språk i servicesituationen (behärskande av branschspecifikt språk hos finskspråkiga) • agerar på svenska under instruktionstillfället, sköter servicesituationen på finska och klarar sig behjälpligt på ett främmande språk (behärskande av branschspecifikt språk hos svenskspråkiga) • agerar på finska eller svenska under instruktionstillfället samt klarar sig behjälpligt på ett annat främmande språk (behärskande av branschspecifikt språk hos personer med ett annat modersmål) • agerar under instruktionstillfället utöver på undervisningsspråket på finska eller svenska samt hjälper kunden vidare på ett annat språk (behärskande av branschspecifikt språk i utbildning på ett främmande språk)
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer

	• bemöter kunden och interagerar på ett naturligt sätt • upplyser kunden om instruktionstillfällets tema och uppbyggnad • använder vid instruktionen ett flertal undervisningsstilar eller arbetssätt • använder vid instruktionen grundläggande kunskaper och färdigheter om flera olika idrottsformer och -grenar • använder vid instruktionen grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt • organiserar verksamheten genom att främja aktiviteten under instruktionstillfället • uppmuntrar och ger såväl allmän som individuell respons • ser till säkerheten under instruktionstillfället samt sitt eget välmående på arbetet • behärskar första hjälpen på FHJ1-nivå • tillämpar planen vid behov • agerar på finska under instruktionstillfället och sköter servicesituationen på svenska samt på ett främmande språk (behärskande av branschspecifikt språk hos finskspråkiga) • agerar på svenska under instruktionstillfället, sköter servicesituationen smidigt på finska samt sköter servicesituationen på ett främmande språk (behärskande av branschspecifikt språk hos svenskspråkiga) • agerar på finska eller svenska under instruktionstillfället samt på ett främmande språk och klarar sig behjälpligt på det andra inhemska språket (behärskande av branschspecifikt språk hos personer med ett annat modersmål) • agerar under instruktionstillfället utöver på undervisningsspråket på finska eller svenska samt på ett annat språk (behärskande av branschspecifikt språk i utbildning på ett främmande språk)
Goda G4	
Berömliga B5	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt sätt och inspirerande sätt • upplyser kunden om instruktionstillfällets tema, uppbyggnad och mål • använder vid instruktionen ett flertal kundinriktade undervisningsstilar eller arbetssätt utgående från grundläggande kunskaper om olika idrottsformer och -grenar • använder vid instruktionen grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion på ett omfattande och kundinriktat sätt och beaktar målen för instruktionstillfället • använder utrymmet och de redskap som finns tillgängliga för att bidra till att målet uppnås • organiserar och främjar aktiviteten och meningsfullheten i tillfället samt skapar en motiverande atmosfär • uppmuntrar och ger såväl allmän som individuell respons enligt målet • främjar genom sitt arbete såväl säkerheten vid instruktionstillfället som sitt välmående på arbetet • behärskar första hjälpen på FHJ1-nivå • följer planen och ändrar den vid behov på ett kundinriktat sätt och beaktar målet • agerar på finska under instruktionstillfället och sköter servicesituationen smidigt på svenska samt på ett främmande

	språk (behärskande av branschspecifikt språk hos finskspråkiga) • agerar på finska och svenska under instruktionstillfället samt sköter servicesituationen smidigt på ett främmande språk (behärskande av branschspecifikt språk hos svenskspråkiga) • agerar på finska eller svenska under instruktionstillfället, sköter smidigt servicesituationen på det andra inhemska språket och på ett främmande språk (behärskande av branschspecifikt språk hos personer med ett annat modersmål) • agerar under instruktionstillfället utöver på undervisningsspråket på finska eller svenska samt sköter smidigt servicesituationen på ett främmande språk (behärskande av branschspecifikt språk i utbildning på ett främmande språk).
--	--

Den studerande utvärderar och utvecklar sitt kunnande som idrottsledare.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• utvärderar sin inläring och sitt kunnande på begäran • identifierar några styrkor och utvecklingsområden • skaffar genom samarbete information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• utvärderar självständigt sin inläring och sitt kunnande • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden • söker självständigt information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Goda G4	
Berömliga B5	• utvärderar på eget initiativ sin inläring och sitt kunnande • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden samt visar färdighet i att utvecklas professionellt • söker på eget initiativ information i pålitliga källor för att utveckla sitt kunnande • ber och tar emot respons på eget initiativ.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

De studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov genom att utföra praktiska arbetsuppgifter inom verksamhetsmiljöer inom idrottsinstruktion genom att planera och genomföra instruktionstillfällen i idrott för kunder i olika åldrar. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.2. Motionsrådgivning, 25 kp (106292)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- planera ett motionsrådgivningstillfälle
- genomföra ett motionsrådgivningstillfälle
- göra upp en motions- och aktiveringsplan
- utvärdera och utveckla sitt kunnande inom motionsrådgivning.

Bedömning

Den studerande planerar ett motionsrådgivningstillfälle.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar information om motionsrådgivningens olika delområden som grund för sitt arbete • beaktar säkerhetsriskerna vid motionsrådgivningstillfället • gör upp en plan som stöd för sitt arbete
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar information från olika källor om motionsrådgivningens olika delområden • förutser säkerhetsriskerna vid motionsrådgivningstillfället • gör upp en heltäckande plan som stöd för sitt arbete
Goda G4	
Berömliga B5	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • använder och tillämpar den information som hen skaffat från flera tillförlitliga källor och som gäller motionsrådgivningens olika delområden • förutser säkerhetsriskerna vid motionsrådgivningstillfället och strävar efter att förebygga dessa • gör upp en heltäckande och kundinriktad plan som stöd för sitt arbete.

Den studerande genomför ett motionsrådgivningstillfälle.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett sakligt sätt • skapar en förtroendemässig kundrelation • reder ut kundens mål med motionsrådgivningen • använder vid rådgivningstillfället grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion • berättar om motionens hälsoeffekter • använder begreppen inom branschen • ser till säkerheten under rådgivningstillfället
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt sätt

	• skapar en förtroendemässig kundrelation • tar reda på kundens mål för motionsrådgivningen och handleder kunden i uppsättandet av mål • använder vid rådgivningstillfället grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt • använder begreppen inom branschen på ett heltäckande sätt • berättar för kunden om faktorer som inverkar på hälsan samt på det fysiska, psykiska och sociala välmåendet och motiverar deras betydelse • främjar säkerheten under rådgivningstillfället
Goda G4	
Berömliga B5	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt och inspirerande sätt • skapar en förtroendemässig kundrelation • tar reda på kundens mål med motionsrådgivningen och handleder på ett sakkunnigt och kundinriktat sätt kunden att ställa upp mål • använder vid rådgivningstillfället på ett heltäckande och kundinriktat sätt grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till målen för instruktionstillfället • berättar för kunden om individens hälsa samt om faktorer som inverkar på det fysiska, psykiska och sociala välmåendet samt motiverar utgående från allmänt överenskomna hälsorekommendationer deras betydelse för kundens universella välmående • använder begreppen inom branschen på ett kundinriktat sätt • identifierar kundens behov som en del av ett yrkesövergripande samarbete och visar kunden vidare i motionsrådgivningens servicekedja • främjar genom sitt agerande säkerheten under rådgivningstillfället och sitt välmående på arbetet.

Den studerande gör upp en motions- och aktiveringsplan.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• beaktar kundens mål och behov när det gäller motion • använder grundprinciperna i grunderna för fysisk träning samt för belastning och återhämtning • beaktar faktorer som inverkar på hälsan samt på det fysiska, psykiska och sociala välmåendet • beaktar de vanligaste sjukdomarnas och hälsoriskernas samband med utövande av motion • gör upp en motions- och aktiveringsplan och motiverar planens betydelse i enlighet med allmänt överenskomna hälsorekommendationer • använder de vanligaste begreppen inom branschen • går igenom planen med kunden och kommer överens om fortsatta åtgärder
Nöjaktiga N2	

Goda G3	• beaktar kundens livssituation, mål och behov när det gäller motion • använder grundprinciperna i grunderna för fysisk träning samt för belastning och återhämtning på ett heltäckande sätt • beaktar faktorer som inverkar på hälsan samt på det fysiska, psykiska och sociala välmåendet på ett heltäckande sätt • beaktar på ett heltäckande sätt de vanligaste sjukdomarnas och hälsoriskernas samband med utövande av motion • gör upp en heltäckande motions- och aktiveringsplan och motiverar planens betydelse enligt allmänt överenskomna hälsorekommendationer • använder de vanligaste begreppen inom branschen på ett kundinriktat sätt • går igenom planen med kunden, kommer överens om fortsatta åtgärder och uppmuntrar till motion
Goda G4	
Berömliga B5	• beaktar kundens livssituation, mål och behov när det gäller motion • använder och tillämpar grundkunskaper om fysisk träning och grundprinciperna för belastning och återhämtning på ett kundinriktat sätt • beaktar på ett heltäckande och kundinriktat sätt faktorer som inverkar på hälsan samt på det fysiska, psykiska och sociala välmåendet • beaktar på ett kundinriktat sätt de vanligaste sjukdomarnas och hälsoriskernas samband med utövande av motion • gör upp en kundinriktad motions- och aktiveringsplan och motiverar planens betydelse enligt allmänt vedertagna hälsorekommendationer • använder de vanligaste begreppen inom branschen på ett kundinriktat och sakkunnigt sätt • går igenom planen med kunden, kommer överens om fortsatta åtgärder och uppmuntrar kunden till att motionera och träna på egen hand.

Den studerande utvärderar och utvecklar sitt kunnande inom motionsrådgivning.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• utvärderar sin inläring och sitt kunnande på begäran • identifierar några styrkor och utvecklingsområden • skaffar genom samarbete information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• utvärderar självständigt sin inläring och sitt kunnande • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden • söker självständigt information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Goda G4	
Berömliga B5	• utvärderar sin inläring och sitt kunnande samt hur målet har uppnåtts och lägger fram motiverade utvecklingsförslag • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden samt visar färdighet i att utvecklas professionellt • söker på eget initiativ information i pålitliga källor • ber och tar emot respons på eget initiativ.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov genom att utföra praktiska arbetsuppgifter inom verksamhetsmiljöer inom motionsrådgivning genom att planera och genomföra en motionsrådgivningshelhet. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.3. Att arrangera idrottsevenemang, 20 kp (106293)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- planera ett idrottsevenemang
- genomföra ett idrottsevenemang
- utvärdera och utveckla sitt kunnande som tävlingsarrangör.

Bedömning

Den studerande planerar ett idrottsevenemang.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • agerar ansvarsfullt i alla avtalsförhållanden och tar hänsyn till konsumentskyddet när hen arbetar på konsumentmarknaden • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar information om arrangerande och produktifiering av evenemang som grund för sitt arbete • identifierar idén och målet med evenemanget • gör en riskkartläggning och gör upp en säkerhetsplan • gör upp en budget med hjälp av elementära räkneoperationer och matematiska färdigheter • gör upp en marknadsförings- och kommunikationsplan • använder digital information och olika applikationer under arbetsprocessen • beaktar hållbar utveckling • dokumenterar planerna för evenemanget till en helhet
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • agerar ansvarsfullt i alla avtalsförhållanden och tar hänsyn till konsumentskyddet när hen verkar på konsumentmarknaden • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar som grund för arbetet och ur olika källor information om arrangerande och produktifiering av evenemang • skapar en idé och ett mål för evenemanget • gör en riskkartläggning och gör upp en heltäckande säkerhetsplan • gör upp en budget med hjälp av elementära räkneoperationer samt med hjälp av matematiska lösningsmodeller och tabeller • gör upp en heltäckande marknadsförings- och kommunikationsplan • använder digital information och olika applikationer med beaktandet av nyttan och riskerna som teknologin medför

	• förutser eventuella ändringar i planerna • beaktar hållbar utveckling och arbetar för att främja den • dokumenterar på ett sakkunnigt sätt planerna för evenemanget till en helhet med hjälp av baskunskaper i datateknik
Goda G4	
Berömliga B5	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • agerar ansvarsfullt i alla avtalsförhållanden och tar hänsyn till konsumentskyddet när hen verkar på konsumentmarknaden • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar som grund för arbetet information om arrangerande och produktifiering av evenemang från flera tillförlitliga källor • skapar en innovativ idé och ställer upp ett mål för evenemanget • gör en riskkartläggning och gör upp en heltäckande säkerhetsplan • gör upp en heltäckande budget med hjälp av elementära räkneoperationer, matematiska tabeller samt andra åskådliggörande modeller • gör upp en heltäckande och kundinriktad marknadsförings- och kommunikationsplan • beaktar och förutser eventuella ändringar och särdrag i planerna • utarbetar en metod för att samla in respons • skapar kriterier för att mäta kvaliteten på evenemanget • använder digitala miljöer samt använder digital information och olika applikationer med beaktandet av nyttan och riskerna som teknologin medför • agerar ansvarsfullt för att främja hållbar utveckling • dokumenterar på ett sakkunnigt sätt planerna för evenemanget till en helhet med hjälp av baskunskaper i datateknik.

Den studerande genomför ett idrottsevenemang.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • marknadsför evenemanget på ett ensidigt sätt • bemöter kunden och interagerar på ett sakligt sätt • arbetar utgående från målet och planerna • arbetar på det sätt som säkerheten kräver • använder de tekniska system som behövs vid evenemanget • informerar om evenemanget på ett ensidigt sätt • arbetar med hänsyn till hållbar utveckling • dokumenterar och utvärderar genomförandet av evenemanget
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala författningar och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • marknadsför evenemanget på flera sätt • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt sätt • arbetar utgående från målet och planerna i samarbete med olika instanser • handlar på ett sätt som främjar säkerheten

	• använder på eget initiativ och på ett flexibelt sätt de tekniska system som behövs vid evenemanget • informerar om evenemanget på ett mångsidigt sätt • agerar ansvarsfullt för att främja hållbar utveckling • dokumenterar och utvärderar genomförandet av evenemanget
Goda G4	
Berömliga B5	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • marknadsför evenemanget på ett omfattande sätt med hjälp av flera marknadsföringsmetoder • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt och inspirerande sätt • arbetar utgående från målet och planerna tillsammans med olika samarbetsinstanser och främjar därvid att evenemanget blir lyckat • använder på eget initiativ de tekniska system som behövs vid evenemanget på ett flexibelt och sakkunnigt sätt • förutser situationer som kan uppstå vid evenemanget • handlar på ett sätt som främjar säkerheten och utvärderar hur detta omsätts i praktiken vid motionsevenemanget • agerar ansvarsfullt för att främja hållbar utveckling och bedömer hur den genomförs vid motionsevenemanget • informerar om evenemanget med kunden som utgångspunkt och genom flera kommunikationskanaler • samlar in respons om evenemanget från deltagare och aktörer • analyserar responsen och gör en sammanfattning • dokumenterar och utvärderar genomförandet av evenemanget inklusive förslag till utveckling.

Den studerande utvärderar och utvecklar sitt kunnande som tävlingsarrangör.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• utvärderar sin inläring och sitt kunnande på begäran • identifierar några styrkor och utvecklingsområden • skaffar genom samarbete information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• utvärderar självständigt sin inläring och sitt kunnande • identifierar styrkor och utvecklingsområden • söker självständigt information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Goda G4	
Berömliga B5	• utvärderar självständigt sin inläring och sitt kunnande samt hur målet har uppnåtts och ger motiverade utvecklingsförslag • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden samt visar färdighet i att utvecklas professionellt • söker på egen hand information för att utveckla sitt kunnande • ber om och tar emot respons på eget initiativ.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov genom att utföra praktiska arbetsuppgifter som gäller planering och genomförande av ett idrottsevenemang som har produktifierats för kunden. Till de delar den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskicklighet individuellt på andra sätt.

2.4. Planering av företagsverksamhet, 15 kp (400008)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- utvärdera sina egna styrkor och sitt kunnande
- söka fram och komma med idéer för möjligheter till affärsverksamhet
- utveckla en affärsidé och utarbeta en affärsverksamhetsplan för den
- skapa nätverk med olika intressentgrupper
- utarbeta de dokument som behövs vid grundande av ett företag.

Bedömning

Den studerande utvärderar sina egna styrkor och sitt kunnande.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• kartlägger de egna styrkorna i att verka som företagare • lyfter fram sitt eget kunnande
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• kartlägger sina egna styrkor i att verka som företagare • presenterar sitt behövliga kunnande företagsverksamheten
Goda G4	
Berömliga B5	• lyfter fram sina egna styrkor och hur de kan användas då hen verkar som företagare • utvärderar sitt eget kunnande och sina utvecklingsbehov.

Den studerande söker fram och kommer med idéer för möjligheter till affärsverksamhet.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• kartlägger utifrån sina egna styrkor vilka möjligheter för affärsverksamhet det finns • kartlägger företagen och kunderna inom den valda branschen, men behöver tidvis handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• kartlägger företagen och kunderna inom den valda branschen • bedömer möjligheterna för affärsverksamhet utifrån kartläggningen
Goda G4	
Berömliga B5	• bedömer självständigt vilka innovativa möjligheter för affärsverksamhet som kan hittas på marknaden • presenterar en eller flera företagsidéer eller möjligheter till affärsverksamhet.

Den studerande utvecklar en affärsidé och utarbetar en affärsverksamhetsplan för den.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• utreder utvecklingsutsikterna för marknaden och konkurrenssituationen • utvecklar en genomförbar affärsidé • presenterar en plan över funktionerna inom företaget, men behöver en del handledning • utreder det finansieringsbehov som krävs för starta upp företagsverksamheten • beaktar verksamhetsområdets lagstiftning i planeringen
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• utreder och förutser utvecklingsutsikterna för marknaden och konkurrenssituationen • presenterar utifrån affärsidén en plan över administrationen och resurserna för de olika funktionerna • beräknar kostnaderna som ansluter sig till företagsverksamheten och planerar finansieringen • beaktar verksamhetsområdets lagstiftning i planeringen
Goda G4	
Berömliga B5	• förutser och analyserar utvecklingsutsikterna för marknaden och konkurrenssituationen • presenterar utifrån affärsidén en realistisk och välgrundad plan över administrationen och resurserna för de olika funktionerna • gör upp budgetar och en finansieringsplan • gör en riskhanteringsanalys och en säkerhetsplan för företaget • beaktar verksamhetsområdets lagstiftning i planeringen.

Den studerande skapar nätverk med olika intressentgrupper.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• identifierar de intressentgrupper som är förknippade med företagsverksamheten • presenterar företagets verksamhetsmodell för någon intressentgrupp
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• väljer intressentgrupper som är centrala med tanke på den egna verksamheten • presenterar företagets verksamhetsmodell på ett åskådligt och säljande sätt för någon central intressentgrupp
Goda G4	
Berömliga B5	• har ett initiativtagande samarbete med valda intressentgrupper • presenterar företagets verksamhetsmodell på ett åskådligt och välgrundat sätt för de valda intressentgrupperna.

Den studerande utarbetar de dokument som behövs vid grundande av ett företag.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	
Nöjaktiga N2	
Goda G3	

Goda G4	
Berömliga B5	

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande visar sin yrkesskicklighet i ett yrkesprov i praktiska arbetsuppgifter genom att på egen hand eller i grupp utarbeta en affärsverksamhetsplan för den utvecklade affärsidén. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov, kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.5. Tjänstedesign, 15 kp (106294)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- avgränsa kundgruppen och samla in information om gruppens kundupplevelser
- beskriva olika skeden och beröringspunkter i kundgruppens kundresa
- analysera verksamheten vid utvalda beröringspunkter med hjälp av den insamlade informationen om kundgruppen
- kombinera kundernas och affärsverksamhetens behov med hjälp av tjänstedesign.

Bedömning

Den studerande avgränsar kundgruppen och samlar in information om gruppens kundupplevelser.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• fungerar i sitt arbete tillsammans med kunderna • väljer under handledning ut en viss kundgrupp • deltar i kartläggningen av kundgruppens verksamhet i servicesituationer • observerar eller skaffar information om kundupplevelser enligt anvisning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• arbetar med kunderna på ett kundinriktat sätt • väljer ut en kundgrupp och förstår gruppens värde för organisationen • kartlägger kundgruppens verksamhet och behov i servicesituationerna • observerar samt skaffar information om kundupplevelser
Goda G4	
Berömliga B5	• arbetar med kunderna innovativt och kundorienterat • väljer ut en kundgrupp och motiverar gruppens värde för organisationen • kartlägger kundgruppens verksamhet, behov och förväntningar i servicesituationer • observerar samt skaffar mångsidig information om kundupplevelser.

Den studerande beskriver olika skeden och beröringspunkter i kundgruppens kundresa.

Den studerande

Nöjaktiga N1	• beskriver den egna kundgruppens kundresa • namnger beröringspunkterna • arbetar med sådana beröringspunkter på kundresan som motsvarar arbetsbeskrivningen
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• beskriver den egna kundgruppens kundresa • namnger beröringspunkterna och deras betydelse för kundgruppen • arbetar kundinriktat utifrån sin egen arbetsbeskrivning med olika beröringspunkter i kundresan
Goda G4	
Berömliga B5	• beskriver självständigt den egna kundgruppens kundresa • namnger de viktigaste beröringspunkterna och deras betydelse för kundgruppen • arbetar inom olika kanaler och med den egna kundresans olika beröringspunkter och observerar eller skaffar samtidigt information om kundupplevelser • arbetar innovativt och kundinriktat.

Den studerande analyserar verksamheten vid utvalda beröringspunkter med hjälp av den insamlade informationen om kundgruppen.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• deltar i definierandet av ett utvecklingsområde • har idéer om lösningar för det utvalda utvecklingsområdet • deltar i utvärderingen av lösningarna • är med och väljer ut en genomförbar lösning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• definierar ett utvecklingsområde och ett mål för detta • lägger fram idéer för de utvecklingsområden som hen observerar • utvärderar sina lösningar • väljer en lösning som är genomförbar och ger mervärde
Goda G4	
Berömliga B5	• definierar utvecklingsområden och mål för dessa • lägger fram innovativa lösningar för de utvecklingsområden som hen observerar • utvärderar och motiverar sina lösningar • väljer och presenterar en lösning som är genomförbar och ger mervärde.

Den studerande kombinerar kundernas och affärsverksamhetens behov med hjälp av tjänstedesign.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• deltar i utvecklandet av den överenskomna beröringspunkten med hänsyn till kundernas och affärsverksamhetens behov
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• testar och utvecklar den överenskomna beröringspunkten med hänsyn till kundernas och affärsverksamhetens behov • samlar i enlighet med testningsplanen in respons om nyttan med utvecklingsåtgärderna

Goda G4	
Berömliga B5	• testar och utvecklar självständigt den överenskomna beröringspunkten med hänsyn till kundernas och affärsverksamhetens behov • samlar i enlighet med testningsplanen in respons om nyttan med utvecklingsåtgärderna • förnyar tjänsterna utgående från responsen.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande visar sin kunskap i ett yrkesprov genom att i arbetet med kundserviceuppgifter utveckla kund- eller serviceupplevelsen. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.6. Instruktion i upplevelseidrott, 15 kp (106288)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- planera en helhet i upplevelseidrott
- genomföra en helhet inom upplevelseidrott
- utvärdera och utveckla sitt kunskande som ledare i upplevelseidrott.

Bedömning

Den studerande planerar en helhet i upplevelseidrott.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • tar reda på information om upplevelseidrott som grund för sitt arbete • identifierar särdragen i upplevelseidrotten • ställer upp mål för helheten och beaktar skapandet av upplevelsen • beaktar grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion • använder grundläggande kunskaper om äventyrs- och upplevelsepedagogik • väljer en idrottsform som ska erbjuda en upplevelse • väljer en lämplig verksamhetsmiljö för idrottsformen • väljer ut lämpliga redskap och lämplig utrustning för idrottsformen • gör en riskkartläggning och gör upp en säkerhetsplan • beaktar hållbar utveckling • gör upp en plan för förverkligande av helheten
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • tar som grund för sitt arbete reda på information om upplevelseidrott från olika källor

	• identifierar särdragen i upplevelseidrotten och tillämpar dessa • sätter upp mål för instruktionstillfället och beaktar skapandet av upplevelsen samt kundens utgångspunkt • beaktar grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt • använder på ett heltäckande sätt grundläggande kunskaper inom äventyrs- och upplevelsepedagogik • använder grundläggande kunskaper om idrottsformer och -grenar i upplevelseidrott på ett kundinriktat sätt • väljer en idrottsform vars mål är att erbjuda en upplevelse • väljer en lämplig verksamhetsmiljö för idrottsformen på ett kundinriktat sätt • väljer ut lämpliga redskap och lämplig utrustning för idrottsformen på ett kundinriktat sätt • gör en riskkartläggning och gör upp en säkerhetsplan • beaktar hållbar utveckling • gör upp en plan där hen använder ordförråd och begrepp i upplevelseidrott
Goda G4	
Berömliga B5	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar från flera tillförlitliga källor information om upplevelseidrott som grund för sitt arbete • identifierar särdragen i upplevelseidrott och tillämpar dessa på ett kundinriktat sätt • sätter upp målen för instruktionstillfället tillsammans med kunden och beaktar skapandet av upplevelsen • använder i planeringen grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion på ett heltäckande sätt samt med hänsyn till kundens utgångspunkt och målen för instruktionstillfället • använder grundläggande kunskaper om idrottsformer och -grenar i upplevelseidrott på ett kundinriktat sätt • använder på ett heltäckande sätt grundläggande kunskaper inom äventyrs- och upplevelsepedagogik på ett kundinriktat sätt • väljer en idrottsform vars mål är att erbjuda en upplevelse • väljer en lämplig verksamhetsmiljö för idrottsformen på ett kundinriktat sätt och enligt målet • väljer ut lämpliga redskap och lämplig utrustning för idrottsformen på ett kundinriktat sätt och enligt målet • gör en riskkartläggning och gör upp en säkerhetsplan • agerar ansvarsfullt och beaktar hållbar utveckling • gör upp en plan för förverkligande av helheten och använder terminologi och -begrepp i upplevelseidrott på ett kundinriktat sätt.

Den studerande genomför en helhet inom upplevelseidrott.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • arbetar i enlighet med idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett sakligt sätt

	• använder i sin verksamhet grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion • använder i sitt arbete grundläggande kunskaper och terminologi för idrottsformer och -grenar i upplevelseidrotten • använder äventyrs- och upplevelsepedagogiska utgångspunkter när hen riktar in sig på att erbjuda en upplevelse • arbetar utgående från målet och planen • följer säkerhetsplanen • agerar på det sätt som kundens funktionsförmåga förutsätter • arbetar med hänsyn till hållbar utveckling • dokumenterar helheten
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • arbetar i enlighet med idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt sätt • beaktar i sin verksamhet grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt • använder i sitt arbete grundläggande kunskaper och terminologin för idrottsformer och -grenar i upplevelseidrott på ett mångsidigt sätt • använder på ett heltäckande sätt äventyrspedagogiska och upplevelsepedagogiska utgångspunkter i för att skapa en upplevelse • arbetar utgående från målet och planerna med hänsyn till kundens behov • agerar på det sätt som kundens funktionsförmåga och säkerhet förutsätter • agerar ansvarsfullt för att främja hållbar utveckling • dokumenterar och bedömer helheten genom att använda kunnande i datateknik
Goda G4	
Berömliga B5	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt och inspirerande sätt • använder i sitt arbete på ett heltäckande och kundinriktat sätt de grundläggande kunskaperna om människokroppens uppbyggnad och funktion med beaktande av målen för verksamheten • använder grundläggande kunskaper och terminologin för idrottsformer och -grenar i upplevelseidrott på ett kundinriktat sätt i sin verksamhet • använder på ett heltäckande och kundinriktat sätt äventyrspedagogiska utgångspunkter när hen strävar efter att skapa en upplevelse • arbetar utgående från målet och planerna med hänsyn till kundens behov och föränderliga situationer • arbetar på ett sätt som främjar kundens funktionsförmåga och säkerheten • agerar ansvarsfullt för att främja hållbar utveckling och bedömer hur den kan genomföras inom helheten för upplevelseidrott

- dokumenterar och bedömer helheten med hjälp av datatekniska kunskaper och modeller för att belysa den.

Den studerande utvärderar och utvecklar sitt kunnande som ledare inom upplevelseidrott.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• utvärderar sin inläring och sitt kunnande på begäran • identifierar några av sina styrkor och utvecklingsområden • söker genom samarbete information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• utvärderar självständigt sin inläring och sitt kunnande • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden • söker självständigt information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Goda G4	
Berömliga B5	• utvärderar självständigt sitt kunnande och förverkligandet av sitt mål genom att ge motiverade utvecklingsförslag • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden samt visar färdighet i att utvecklas professionellt • söker på eget initiativ information i pålitliga källor för att utveckla sitt kunnande • ber och tar emot respons på eget initiativ.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

De studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov genom att utföra praktiska arbetsuppgifter i en verksamhetsmiljö för vägledning inom upplevelseidrott, genom att planera och genomföra en helhet i upplevelseidrott. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.7. Att leda gruppträningar, 15 kp (106295)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- planera ett instruktionstillfälle för gruppträning
- genomföra ett instruktionstillfälle för gruppträning
- utvärdera och utveckla sitt kunnande som ledare av gruppträningar

Bedömning

Den studerande planerar ett instruktionstillfälle för gruppträning.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • arbetar i enlighet med idrottsbranschens värderingar och etiska principer

	• skaffar information om ledande av gruppträningar som grund för sitt arbete • skapar en förtroendemässig kundrelation • sätter upp mål för instruktionstillfället • väljer musik för instruktionstillfället • använder vid planeringen grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion • använder vid planeringen uppgifter om gruppträningsformernas grundläggande rörelser, rörelsemönster och instruktionsmetoder • förutser säkerheten i verksamheten • gör upp en plan för instruktionstillfället
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • arbetar i enlighet med idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar som grund för sitt arbete och ur olika källor information om ledande av gruppträningar • skapar en förtroendemässig kundrelation • sätter upp mål för instruktionstillfället och beaktar kundens utgångspunkt • väljer musik för timmen och analyserar musiken • använder vid planeringen grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion och beaktar kundens utgångspunkt • använder vid planeringen uppgifter om grundläggande rörelser, rörelsemönster och instruktionsmetoder för gruppträning på ett mångsidigt sätt • förutser säkerheten i verksamheten och är förberedd på att agera utgående från detta • gör upp en målinriktad plan för instruktionstillfället
Goda G4	
Berömliga B5	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • arbetar i enlighet med idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar som grund för arbetet och ur flera tillförlitliga källor information om ledande av gruppträningar • skapar en förtroendemässig kundrelation • sätter upp mål för instruktionstillfället på ett kundinriktat och sakkunnigt sätt • väljer musik som stöder timmens tema och analyserar musiken • använder i planeringen på ett heltäckande sätt grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt och målen för instruktionstillfället • använder vid planeringen samt tillämpar information om gruppträningsformernas grundläggande rörelser, rörelsemönster och instruktionsmetoder på ett kundinriktat sätt • förutser säkerheten i verksamheten och beaktar riskerna i verksamheten på ett heltäckande sätt samt försöker förebygga riskerna • utarbetar en målinriktad och kundcentrerad plan för instruktionstillfället.

Den studerande genomför en gruppträning.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett sakligt sätt • upplyser kunden om instruktionstillfällets tema • använder självständigt och på ett säkert sätt ljudåtergivnings- och andra anläggningar som behövs vid instruktionstillfället • använder grundläggande färdigheter i ledande av gruppträningar • använder musik under instruktionen • använder grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion vid instruktionen • arbetar på det sätt som situationens säkerhet kräver • uppmuntrar och ger respons sporadiskt
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden på ett naturligt sätt och interagerar på ett sakligt sätt • upplyser kunden om instruktionstillfällets tema och uppbyggnad • använder ljudåtergivnings- och andra anläggningar som behövs vid instruktionstillfället på ett säkert och självständigt sätt • använder obehindrat grundläggande färdigheter i ledande av gruppträningar • använder under instruktionen musik som stöd för rörelsen • använder vid instruktionen grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt • arbetar på ett sätt som främjar situationens säkerhet • uppmuntrar och ger såväl allmän som individuell respons
Goda G4	
Berömliga B5	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden på ett naturligt sätt och interagerar på ett inspirerande sätt • upplyser kunden om instruktionstillfällets tema, uppbyggnad och mål • använder självständigt och på ett säkert sätt ljudåtergivnings- och andra anläggningar som behövs vid instruktionstillfället • använder grundläggande färdigheter i ledande av gruppträningar på ett kundinriktat sätt • använder vid instruktionen på ett heltäckande och kundinriktat sätt grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till målen för instruktionstillfället

	• använder vid instruktionen musik som stöd för rörelsen och instruerar kunden i att identifiera rörelsens rytm och tempo • arbetar på ett sätt som främjar situationens säkerhet • skapar en motiverande atmosfär och inspirerar till motion genom sitt agerande • uppmuntrar och ger såväl allmän som individuell respons med målet i åtanke.
--	--

Den studerande utvärderar och utvecklar sitt kunnande som ledare av gruppträningar.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• utvärderar sin inläring och sitt kunnande på begäran • identifierar några styrkor och utvecklingsområden • skaffar genom samarbete information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• utvärderar självständigt sin inläring och sitt kunnande • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden • söker självständigt information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Goda G4	
Berömliga B5	• utvärderar självständigt sin inläring och sitt kunnande samt hur målet har uppnåtts och lägger fram motiverade utvecklingsförslag • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden samt visar färdighet i att utvecklas professionellt • söker på eget initiativ information i pålitliga källor för att utveckla sitt kunnande • ber om och tar emot respons på eget initiativ.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov genom att utföra praktiska arbetsuppgifter genom att planera och genomföra en gruppträningstimme i en verksamhetsmiljö för idrottsinstruktion. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.8. Arbete som instruktör för hälsofrämjande motion, 30 kp (106297)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- planera en utvärderingshelhet för den fysiska funktionsförmågan
- genomföra en utvärderingshelhet för den fysiska funktionsförmågan
- planera en helhet inom motion som främjar hälsa och välmående
- genomföra en helhet inom motion som främjar hälsa och välmående
- utvärdera och utveckla sitt kunnande som instruktör för hälsofrämjande motion samt som idrottsledare.

Bedömning

Den studerande planerar en utvärderingshelhet för den fysiska funktionsförmågan.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar som grund för arbetet information om utvärdering av den fysiska funktionsförmågan under olika skeden av livet • skapar en förtroendemässig kundrelation • tar reda på och ställer upp mål både för kunden och för utvärderingshelheten • använder grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion • använder digital information och olika applikationer under arbetsprocessen • använder de uppgifter om mål som framkom vid den inledande utredningen samt grundläggande kunskaper om utvärdering av den fysiska funktionsförmågan i valet av utvärderingsmetoder • väljer metoder för utvärdering av den fysiska funktionsförmågan • beaktar säkerhetsriskerna i verksamheten • gör upp en plan för förverkligande av utvärderingshelheten
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar som grund för arbetet och från olika källor information om utvärdering av den fysiska funktionsförmågan under olika skeden av livet • skapar en förtroendemässig kundrelation • tar reda på och utvärderar kundens mål samt målen för utvärderingshelheten tillsammans med kunden • använder grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt • använder digital information och olika applikationer med hänsyn till teknologins goda sidor och risker • använder de uppgifter om mål som framkom vid den inledande utredningen samt grundläggande kunskaper om utvärdering av den fysiska funktionsförmågan och tillämpar dessa i valet av utvärderingsmetoder • väljer heltäckande metoder för utvärdering av den fysiska funktionsförmågan • beaktar säkerhetsriskerna i verksamheten och är beredd att agera utgående från dessa • gör upp en heltäckande plan för förverkligande av utvärderingshelheten
Goda G4	
Berömliga B5	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar från flera tillförlitliga källor och som grund för arbetet information om utvärdering av den fysiska funktionsförmågan under olika skeden av livet • skapar en förtroendemässig kundrelation

	• tar reda på och ställer upp mål för kunden och för utvärderingshelheten tillsammans med kunden och använder sin egen expertis • använder på ett sakkunnigt och heltäckande sätt grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt och mål • drar nytta av digitala miljöer samt använder digital information och olika applikationer med hänsyn till teknologins goda sidor och risker • använder de uppgifter om mål som framkom vid den inledande utredningen samt fördjupade kunskaper om utvärdering av den fysiska funktionsförmågan och tillämpar dessa i valet av utvärderingsmetoder • väljer ut metoder för utvärdering av den fysiska funktionsförmågan ur kundperspektiv och motiverar sitt val • beaktar säkerhetsriskerna i verksamheten och strävar efter att förebygga dessa • gör upp en heltäckande och kundcentrerad plan för att genomföra utvärderingshelheten.
--	--

Den studerande genomför en utvärderingshelhet för den fysiska funktionsförmågan.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • arbetar i enlighet med idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett sakligt sätt • berättar för kunden hur utvärderingen går till • utför en utvärdering av kundens fysiska funktionsförmåga • använder självständigt den utrustning och de redskap som behövs vid utvärderingen • arbetar på det sätt som situationens säkerhet kräver • går igenom resultaten av utvärderingen med kunden och använder därvid branschens grundläggande terminologi • analyserar resultaten och drar slutsatser • dokumenterar helheten
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt sätt • berättar för kunden hur utvärderingen går till och vad målet är • utför en utvärdering av kundens fysiska funktionsförmåga med hänsyn till kundens behov • använder på egen hand den utrustning och de redskap som behövs vid utvärderingen på ett sakkunnigt sätt • arbetar på det sätt som situationens säkerhet kräver • går igenom resultaten av utvärderingen med kunden och använder därvid branschens grundläggande terminologi på ett heltäckande sätt • analyserar resultaten, drar slutsatser och motiverar dem • dokumenterar helheten med hjälp av datatekniskt kunnande
Goda G4	

Berömliga B5	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt och inspirerande sätt • berättar för kunden hur utvärderingen går till och vad målet är • utför en utvärdering av kundens fysiska funktionsförmåga utgående från kundens behov och utvärderingsmiljön • använder på egen hand den utrustning och de redskap som behövs vid utvärderingen på ett sakkunnigt och kundinriktat sätt • agerar på ett sätt som främjar säkerheten • går igenom resultaten av utvärderingen med kunden och använder därvid en kundvänlig terminologi • analyserar resultaten, drar slutsatser och motiverar dem på ett sakkunnigt och kundinriktat sätt • dokumenterar helheten med hjälp av datatekniskt kunnande och visar upp resultaten och besluten med hjälp av tabeller.
--------------	--

Den studerande planerar en helhet inom motion som främjar hälsa och välmående.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• skaffar information om främjande av hälsa samt om hälsofrämjande idrottsformer som grund för sitt arbete • sätter upp mål för helheten inom motion • använder grundläggande kunskaper om idrottsinstruktion och fysisk fostran • använder allmänt överenskomna grundläggande kunskaper om motionsrekommendationer, hälsofrämjande idrott och om idrottsformer • gör upp ett motionsprogram och går igenom det tillsammans med kunden
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• skaffar som grund för sitt arbete och ur olika källor information om främjande av hälsa samt om lämpliga idrottsformer • sätter upp mål för helheten inom motion med hjälp av resultaten från utvärderingen av funktionsförmågan • använder grundläggande kunskaper om idrottsinstruktion och om fysisk fostran på ett kundinriktat sätt • använder allmänt överenskomna grundläggande kunskaper om motions- och hälsorekommendationer, hälsofrämjande motion samt om idrottsformer med hänsyn till kundens mål • gör upp ett målinriktat motionsprogram, går igenom det tillsammans med kunden och uppmuntrar hen till att röra på sig
Goda G4	
Berömliga B5	• skaffar från flera tillförlitliga källor och som grund för arbetet information om främjande av hälsan samt om hälsofrämjande idrottsformer • sätter upp mål för helheten inom motion med hjälp av resultaten från utvärderingen av funktionsförmågan samt med hjälp av kundens mål • använder grundläggande kunskaper om idrottsinstruktion och fysisk fostran på ett heltäckande och kundinriktat sätt samt motiverar sina val • använder allmänt överenskomna grundläggande kunskaper om motions- och hälsorekommendationer, hälsofrämjande motion

	och idrottsformer samt tillämpar dessa kunskaper för att hjälpa kunden att uppnå målet • gör upp ett mål- och kundinriktat motionsprogram, går igenom det tillsammans med kunden och uppmuntrar denne att röra på sig.
--	---

Den studerande genomför en helhet inom motion som främjar hälsa och välmående.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• bemöter kunden och interagerar på ett sakligt sätt • instruerar kunden i hälsofrämjande idrott enligt plan • använder vid instruktionen grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion • använder vid instruktionen en ensidig undervisningsstil eller ett ensidigt arbetssätt • uppmuntrar och ger respons sporadiskt • arbetar på det sätt som situationens säkerhet kräver • följer med hur funktionsförmågan utvecklas och dokumenterar helheten
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• bemöter kunden och interagerar på ett naturligt sätt • går igenom planen för helheten inom motion tillsammans med kunden • instruerar kunden i hälsofrämjande idrott enligt plan med hänsyn till kundens funktionsförmåga • använder vid instruktionen grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion på ett mångsidigt sätt • uppmuntrar och ger respons utgående från målet • arbetar på det sätt som situationens säkerhet kräver • dokumenterar och gör en tydlig bedömning av helheten
Goda G4	
Berömliga B5	• bemöter kunden och interagerar på ett naturligt och inspirerande sätt • går igenom planen för helheten inom motion tillsammans med kunden • instruerar kunden i hälsofrämjande idrott enligt plan med hänsyn till kundens funktionsförmåga och särskilda behov • använder vid instruktionen grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion på ett sakkunnigt och kundinriktat sätt • uppmuntrar och ger respons på ett kundinriktat sätt och med målet som utgångspunkt • arbetar på ett sätt som främjar säkerheten • dokumenterar och gör en tydlig bedömning av helheten samt åskådliggör resultaten och slutsatserna.

Den studerande utvärderar och utvecklar sitt kunnande som instruktör för hälsofrämjande motion.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• utvärderar sin inläring och sitt kunnande på begäran • identifierar några styrkor och utvecklingsområden • skaffar genom samarbete information för att utveckla sitt kunnande

	• tar sakligt emot respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• utvärderar självständigt sin inläring och sitt kunnande • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden • söker självständigt information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Goda G4	
Berömliga B5	• utvärderar självständigt sin inläring och sitt kunnande samt hur målet har uppnåtts och lägger fram motiverade utvecklingsförslag • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden samt visar färdighet i att utvecklas professionellt • söker på egen hand information för att utveckla sitt kunnande • ber och tar emot respons på eget initiativ.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov genom att utföra praktiska arbetsuppgifter inom verksamhetsmiljöer inom idrottsinstruktion genom att planera och genomföra en hälsofrämjande helhet inom motion för en grupp. Helheten innefattar en utvärdering av fysisk funktionsförmåga, uppgörande av motionsprogram, idrottsinstruktion samt motionsrådgivning. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.9. Testning samt utarbetande av träningsprogram, 15 kp (106298)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- planera en testningshelhet
- genomföra en testningshelhet
- utvärdera och utveckla sitt kunnande inom testning och utarbetande av träningsprogram.

Bedömning

Den studerande planerar en testningshelhet.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar information om testningsmetoder för motion och idrott samt om träningsprogram som grund för sitt arbete • tar reda på och ställer upp mål för kunden och för testningshelheten • använder grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion • väljer ut lämpliga testningsmetoder för kunden • känner igen säkerhetsriskerna i verksamheten • gör upp en testningsplan
Nöjaktiga N2	

Goda G3	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • tar reda på och ställer upp mål för kunden och för testningshelheten • skaffar som grund för sitt arbete och ur olika källor information om testningsmetoder för motion och idrott och om träningsprogram • använder vid planeringen grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt • väljer ut lämpliga testningsmetoder för kunden och motiverar sitt val • känner igen säkerhetsriskerna i verksamheten och är beredd att agera med dessa i åtanke • gör upp en heltäckande testningsplan
Goda G4	
Berömliga B5	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • arbetar i enlighet med idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar som grund för arbetet och ur flera tillförlitliga källor information om testningsmetoder för motion och idrott och om träningsprogram • tar reda på och ställer upp mål för kunden och för testningshelheten • använder på ett heltäckande sätt grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt och mål • väljer ut ändamålsenliga testningsmetoder för kunden och motiverar sitt val på ett sakkunnigt sätt • känner igen säkerhetsriskerna i verksamheten och strävar efter att förebygga dessa • gör upp en kundinriktad testningsplan.

Den studerande genomför en testningshelhet.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett sakligt sätt • berättar för kunden om testningstillfällets förlopp med hjälp av branschens grundläggande terminologi • använder grundläggande begrepp om människokroppens uppbyggnad och funktion • använder testutrustning och -redskap självständigt • ser till kundens säkerhet och funktionsförmåga under testet • berättar om testresponsen för kunden • utarbetar för kunden eller ger kunden anvisningar om planeringen av träning under året, under en period eller en säsong eller om enskilda träningstillfällen samt i valet av övningar • dokumenterar och utvärderar helheten
Nöjaktiga N2	

Goda G3	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt sätt • berättar för kunden om testningstillfällets förlopp med hjälp av branschens grundläggande terminologi • använder i sitt arbete grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt • använder testutrustning och -redskap på egen hand • ser till kundens säkerhet och funktionsförmåga under testet • ger kunden testrespons med kundens mål i åtanke • utarbetar för kunden eller ger kunden anvisningar om planeringen av träning under året, under en period eller en säsong eller om enskilda träningstillfällen samt i valet av övningar med hänsyn till kundens behov • dokumenterar och utvärderar helheten med hjälp av datatekniskt kunnande
Goda G4	
Berömliga B5	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt och inspirerande sätt • berättar för kunden om testningstillfällets förlopp med hjälp av branschens grundläggande terminologi och på ett kundinriktat sätt • använder på ett heltäckande och sakkunnigt sätt grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till målen för instruktionstillfället • använder testutrustning och -redskap smidigt och sakkunnigt • ser till kundens säkerhet och funktionsförmåga under testet • ger kunden respons på testet och analyserar resultaten på ett kundinriktat sätt • utarbetar för kunden eller ger kunden anvisningar om planeringen av träning under året, en period eller en säsong eller om enskilda träningstillfällen samt i valet av övningar med hänsyn till kundens behov och motiverar sina val • dokumenterar och gör en kundinriktad utvärdering av helheten med hjälp av datatekniska verktyg.

Den studerande utvärderar och utvecklar sitt kunnande inom testning och inom utarbetande av träningsprogram.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• utvärderar sin inläring och sitt kunnande på begäran • identifierar några styrkor och utvecklingsområden • skaffar genom samarbete information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• utvärderar självständigt sin inläring och sitt kunnande • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden

	• söker självständigt information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Goda G4	
Berömliga B5	• utvärderar självständigt sitt kunnande och förverkligandet av sitt mål samt lägger fram motiverade utvecklingsförslag • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden samt visar färdighet i att utvecklas professionellt • söker på eget initiativ information i pålitliga källor för att utveckla sitt kunnande • ber och tar emot respons.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov genom att utföra praktiska arbetsuppgifter inom verksamhetsmiljöer inom idrottsinstruktion genom att planera och genomföra en testningshelhet. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.10. Arbete som kräver spetskompetens, 15 kp (400010)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- utvärdera och utveckla sitt eget kunnande och sin egen arbetsmiljö
- arbeta med uppgifter som kräver spetskompetens inom branschen
- beakta kvalitetskraven på produktion, produkter eller tjänster på spetsnivå
- arbeta i nätverk inom branschen och i samarbete med kunden.

Bedömning

Den studerande utvärderar och utvecklar sitt kunnande och sin arbetsmiljö.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• utvärderar framgångarna i sitt arbete och sitt eget kunnande • utvecklar sitt kunnande och sina arbetssätt • utarbetar en individuell utvecklingsplan för sin egen del • anpassar sig till förändringar och arbetar långsiktigt i arbetsuppgifter som kräver spetskompetens • utvecklar sin arbetsmiljö tillsammans med de andra • arbetar på ett naturligt sätt som en del av teamet och anpassar sig till arbetsgemenskapen
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• utvärderar realistiskt framgångarna i sitt arbete och sitt kunnande samt motiverar sin utvärdering • utvecklar aktivt sitt kunnande och sina arbetssätt • utarbetar en individuell utvecklingsplan för sin egen del, så att den stöder utvecklingen till spetskompetens • anpassar sig snabbt till förändringar och arbetar långsiktigt och utvecklar sitt arbete i arbetsuppgifter som kräver spetskompetens • stöder tillsammans med de andra utvecklingen av arbetsmiljön till den nivå som krävs för spetskompetens

	• arbetar aktivt som en del av teamet och anpassar sig väl till arbetsgemenskapen
Goda G4	
Berömliga B5	• utvärderar realistiskt framgångarna i sitt arbete och sitt eget kunnande samt motiverar sin utvärdering och definierar sina utvecklingsbehov • utvecklar aktivt sitt kunnande och sina arbetssätt till en nivå för utmanande arbetsuppgifter • förnyar aktivt sitt eget kunnande, så att det stöder utvecklingen till spetskompetens • förutser förändringar för att lättare kunna anpassa sig till dem och arbetar långsiktigt och utvecklar sitt arbete och sig själv i arbetsuppgifter som kräver spetskompetens • utvärderar sin arbetsmiljö och ger utvecklingsförslag och respons • arbetar med spetskompetens i teamet och delar aktivt med sig av sitt kunnande till de andra.

Den studerande arbetar med uppgifter som kräver spetskompetens inom branschen.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• använder på eget initiativ arbetsmetoder, arbetsredskap och material • arbetar omsorgsfullt • skaffar och använder på eget initiativ den information som behövs i arbetet och ber vid behov om råd • arbetar kostnadseffektivt och med goda resultat med beaktande av tiden och andra tillgängliga resurser • främjar varaktiga kundrelationer i sitt arbete • följer arbetsplatsens regler och arbetstiderna • arbetar ansvarsfullt och följer branschens yrkesetiska principer • tar ansvar för säkerheten i det egna arbetet och följer bestämmelserna och anvisningarna om arbetarskydd • säkerställer kundernas och de övriga användarnas säkerhet enligt anvisningar • arbetar ergonomiskt riktigt och håller sin arbetsmiljö städad under hela arbetsprocessen
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• väljer på eget initiativ arbetsmetoder, arbetsredskap och material samt använder dem i föränderliga situationer • arbetar omsorgsfullt, kreativt och innovativt • skaffar och tillämpar på eget initiativ den information som behövs i arbetet och klarar av att lösa problemsituationer tillsammans med andra • arbetar på eget initiativ kostnadseffektivt med beaktande av tiden och andra tillgängliga resurser och så att det främjar företagets eller organisationens resultat • främjar aktivt kontinuiteten i verksamheten och varaktiga kundrelationer • följer arbetsplatsens regler och arbetstiderna • arbetar ansvarsfullt och tar initiativ i enlighet med de yrkesetiska principerna inom branschen • tar ansvar för säkerheten i det egna arbetet och observerar och meddelar om riskerna som är förknippade med arbetet samt följer bestämmelserna och anvisningarna om arbetarskydd • säkerställer kundernas och de övriga användarnas säkerhet på ett självständigt sätt

	• arbetar ergonomiskt riktigt och håller sin arbetsmiljö städad under hela arbetsprocessen även i utmanande arbetssituationer
Goda G4	
Berömliga B5	• väljer modigt även nya arbetsmetoder, arbetsredskap och material samt använder dem smidigt i föränderliga situationer • arbetar systematiskt, noggrant och säkert samt kreativt och innovativt • skaffar och tillämpar självständigt information som behövs i arbetet i föränderliga arbetssituationer och motiverar sina lösningar utifrån den information som hen skaffat • arbetar med företagarmässig attityd med beaktande av tiden och andra tillgängliga resurser och så att det främjar företagets eller organisationens resultat • främjar självständigt kontinuiteten i verksamheten och varaktiga kundrelationer • följer arbetsplatsens regler och arbetstiderna • är stolt över sitt yrke och sitt kunnande, arbetar ansvarsfullt och utvecklar sitt arbete i enlighet med de yrkesetiska principerna inom branschen • tar ansvar för säkerheten i det egna och arbetsteamets arbete, följer bestämmelserna och anvisningarna om arbetarskydd samt observerar och meddelar om risker som är förknippade med arbetet • säkerställer kundernas och de andra användarnas säkerhet aktivt och i föränderliga situationer • arbetar ergonomiskt riktigt och håller sin arbetsmiljö städad under hela arbetsprocessen även i utmanande arbetssituationer samt deltar i utvecklingen av arbetsförhållandena.

Den studerande beaktar kvalitetskraven på produktion, produkter eller tjänster på spetsnivå.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• upptäcker avvikelser • klarar av de vanligaste problemsituationerna genom att använda läromedel och handböcker • sätter upp sina mål och planerar det egna arbetet och tidsplanen så att de är realistiska och genomförbara och beaktar de höga kvalitetskraven • arbetar i enlighet med företagets eller organisationens mål för kvalitet och hållbar utveckling
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• förhandlar och söker lösningar till avvikelserna • klarar av problemsituationer på egen hand • sätter upp mål samt gör upp arbets- och tidsplaner som är realistiska och genomförbara i föränderliga förhållanden och som beaktar de höga kvalitetskraven • är aktiv i arbetet mot företagets eller organisationens mål för kvalitet och hållbar utveckling och observerar utvecklingsområden
Goda G4	
Berömliga B5	• förhandlar och söker lösningar till avvikelserna samt korrigerar verksamheten enligt överenskomna lösningar • klarar av problemsituationer på egen hand och kan motivera sina val

	• sätter upp mål samt gör självständigt upp arbets- och tidsplaner som är realistiska och genomförbara i föränderliga förhållanden och som beaktar de höga kvalitetskraven och kan vid behov ändra en plan • är mycket engagerad i arbetet mot företagets eller organisationens mål för kvalitet och hållbar utveckling samt utvecklar verksamhetsmodeller för att uppnå dessa mål.
--	--

Den studerande arbetar i nätverk inom branschen och i samarbete med kunden.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• kommunicerar med kunderna och på arbetsplatsen på sitt modersmål och hjälpligt på minst ett för hen främmande språk • känner till nationella nätverk inom branschen och bekantar sig med branschens aktörer
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• kommunicerar med kunderna och på arbetsplatsen på sitt modersmål och på minst ett för hen främmande språk • känner till de centrala nationella och internationella nätverk inom branschen och bekantar sig med branschens aktörer
Goda G4	
Berömliga B5	• kommunicerar smidigt med kunderna och på arbetsplatsen på sitt modersmål och på minst ett för hen främmande språk • känner till de centrala nationella och internationella nätverk inom branschen och kan använda sig av nätverken i sitt arbete.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande visar sin yrkesskicklighet i ett yrkesprov genom att arbeta inom den egna branschen i arbetssituationer som kräver spetskompetens. Kunnandet kan också påvisas i nationella och internationella tävlingssituationer. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.11. Instruktion i anpassad motion, 15 kp (106296)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- planera ett instruktionstillfälle för anpassad motion
- genomföra ett instruktionstillfälle för anpassad motion
- utvärdera och utveckla sitt kunnande som instruktör inom anpassad motion.

Bedömning

Den studerande planerar ett instruktionstillfälle för anpassad motion.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar information om den anpassade motionens särdrag som grund för sitt arbete

	• skapar en förtroendemässig kundrelation • sätter upp mål för instruktionstillfället • använder grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion • använder grundläggande kunskaper om idrottsinstruktion och fysisk fostran • använder grundläggande kunskaper om idrottsformer och -grenar • beaktar kundens särskilda behov • beaktar instruktionsmiljöns nåbarhet och tillgänglighet • beaktar säkerhetsriskerna i verksamheten • gör upp en plan för instruktionstillfället
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • arbetar i enlighet med idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar som grund för sitt arbete och från olika källor information om den anpassade motionens särdrag • skapar en förtroendemässig kundrelation • sätter upp mål för instruktionstillfället med hänsyn till kundens utgångspunkt • använder i sitt arbete grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt • använder grundläggande kunskaper om idrottsinstruktion och om fysisk fostran på ett kundinriktat sätt • använder grundläggande kunskaper om flera olika idrottsformer och -grenar • beaktar kundens hälsa och särskilda behov • beaktar instruktionsmiljöns nåbarhet och tillgänglighet • förutser säkerhetsriskerna i instruktionstillfället och är beredd att agera med dessa i åtanke • gör upp en målinriktad plan för instruktionstillfället
Goda G4	
Berömliga B5	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar information om den anpassade motionens särdrag från flera tillförlitliga källor som grund för sitt arbete • skapar en förtroendemässig kundrelation • sätter upp målen för instruktionstillfället tillsammans med kunden • använder i planeringen på ett heltäckande sätt grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt och målen för instruktionstillfället • använder grundläggande kunskaper om idrottsinstruktion och om fysisk fostran på ett kundinriktat sätt • använder grundläggande kunskaper om flera olika idrottsformer och -grenar och tillämpar dessa på ett kundinriktat sätt • beaktar kundens särdrag, hälsa samt idrottsmöjligheter i planeringen • beaktar instruktionsmiljöns nåbarhet och tillgänglighet • förutser säkerhetsriskerna i verksamheten och strävar efter att förebygga dessa • utarbetar en målinriktad och kundcentrerad plan för instruktionstillfället.

Den studerande genomför ett instruktionstillfälle för anpassad motion.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett sakligt sätt • upplyser kunden om instruktionstillfallets tema • använder vid instruktionen grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion • använder andra sinnen som stöd för talet • använder hjälpmedel för anpassad motion vid instruktionen • organiserar sitt arbete på det sätt som situationen kräver och tänker på säkerheten • uppmuntrar och ger respons sporadiskt • följer planen utan att beakta föränderliga situationer eller kundens särskilda behov
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt sätt • upplyser kunden om instruktionstillfallets tema och uppbyggnad • använder vid instruktionen grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt • använder andra sinnen som stöd för talet på ett mångsidigt sätt • använder vid instruktionen hjälpmedel för anpassad motion på ett sakkunnigt sätt • organiserar verksamheten genom att främja funktionaliteten under instruktionstillfället • uppmuntrar och ger såväl allmän som individuell respons • tillämpar planen enligt behov i riktning mot målet • agerar på ett sätt som främjar säkerheten
Goda G4	
Berömliga B5	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt och inspirerande sätt • upplyser kunden om instruktionstillfallets tema, uppbyggnad och mål • använder vid instruktionen på ett heltäckande och kundinriktat sätt grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till målen för instruktionstillfället • använder andra sinnen som stöd för talet på ett kundinriktat sätt • använder vid instruktionen hjälpmedel för anpassad motion på ett sakkunnigt och kundinriktat sätt • uppmuntrar och ger såväl allmän som individuell respons i riktning mot målet

	• anpassar verksamheten utgående från kundens funktionsförmåga och behov, främjar verksamhetens meningsfullhet och skapar en stämning som bidrar till ökad motivation • agerar på ett sätt som främjar säkerheten.
--	---

Den studerande utvärderar och utvecklar sitt kunnande som instruktör inom anpassad motion.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• utvärderar sin inläring och sitt kunnande på begäran • identifierar några styrkor och utvecklingsområden • skaffar genom samarbete information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• utvärderar självständigt sitt kunnande • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden • söker självständigt information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Goda G4	
Berömliga B5	• utvärderar självständigt sin inläring och sitt kunnande samt hur målet har uppnåtts och lägger självständigt fram motiverade utvecklingsförslag • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden samt visar färdighet i att utvecklas professionellt • söker på eget initiativ information i pålitliga källor för att utveckla sitt kunnande • ber och tar emot respons på eget initiativ.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande visar sin kunskap i ett yrkesprov genom att utföra praktiska arbetsuppgifter inom verksamhetsmiljöer för anpassad motion genom att planera och genomföra ett instruktionstillfälle för anpassad motion. Till de delar den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskicklighet individuellt på andra sätt.

2.12. Förberedelse för arbetsplatshandledaruppgifter, 5 kp (400011)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- sätta sig in i olika former för anordnande av yrkesutbildning och i yrkesinriktade examina
- verka som kontaktperson mellan utbildningsanordnaren och arbetsplatsen
- handleda andra studerande i utbildning som ordnas på en arbetsplats och i övrigt förvärvande av kunnande
- ge respons om utvecklingen av kunnandet.

Bedömning

Den studerande sätter in sig i olika former för anordnande av yrkesutbildning och i yrkesinriktade examina.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• preciserar de mest centrala formerna för anordnande av yrkesutbildning • känner till de yrkesinriktade examina inom den egna branschen • tar del av examensgrunderna inom den egna branschen under handledning • identifierar kopplingen mellan arbetsuppgifterna på arbetsplatsen och examensgrunderna inom den egna branschen under handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• preciserar på ett omfattande sätt arbetsfördelningen mellan utbildningsanordnaren och arbetsplatsen i anordnandet av yrkesutbildning • informerar på arbetsplatsen om anordnandet av yrkesutbildning tillsammans med utbildningsanordnaren
Goda G4	
Berömliga B5	• skaffar på ett konsekvent sätt information om verksamheten hos de parter som medverkar i anordnandet av yrkesutbildning • preciserar mångsidigt arbetsfördelningen mellan utbildningsanordnaren och arbetsplatsen i anordnandet av yrkesutbildning • informerar på ett mångsidigt sätt på arbetsplatsen om anordnandet av yrkesutbildning tillsammans med utbildningsanordnaren.

Den studerande verkar som kontaktperson mellan utbildningsanordnaren och arbetsplatsen.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• kartlägger under handledning möjligheterna att genomföra utbildning på en arbetsplats och yrkesprov • diskuterar under handledning i arbetsgemenskapen om utbildning som ordnas på en arbetsplats och ordnandet av yrkesprov med en annan studerande, arbetstagarna, arbetsplatshandledaren och bedömare • arbetar med olika studerande och arbetstagare
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• kartlägger möjligheterna att genomföra utbildning på en arbetsplats och yrkesprov • diskuterar ansvarsfullt i arbetsgemenskapen om utbildning som ordnas på en arbetsplats och ordnandet av yrkesprov med en annan studerande, arbetstagarna, arbetshandledaren och bedömare • arbetar med olika studerande och arbetstagare
Goda G4	
Berömliga B5	• kartlägger ansvarsfullt möjligheterna att genomföra utbildning på en arbetsplats och yrkesprov • diskuterar självständigt och ansvarsfullt i arbetsgemenskapen om utbildning som ordnas på en arbetsplats och yrkesprov med

	en annan studerande, arbetstagarna, arbetshandledaren och bedömare • arbetar flexibelt med olika studerande och arbetstagare.
--	--

Den studerande handleder andra studerande i utbildning som ordnas på en arbetsplats och i övrigt förvärvande av kunnande.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• tar del av den studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet under handledning • informerar om de centrala frågorna kring de studerandes arbetarskydd och arbetsplatsens anvisningar och praxis • handleder den studerande att nå målen för förvärvandet av kunnandet • utvärderar sin egen handledarkompetens
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• tar del av den studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet och målen och innehållet för övrigt förvärvande av kunnande • introducerar den studerande i arbetarskyddet och arbetsplatsens anvisningar och praxis • uppmuntrar på ett interaktivt sätt den studerande att nå målen för förvärvandet av kunnandet • utvärderar sin egen handledarkompetens och preciserar sina utvecklingsbehov utifrån respons
Goda G4	
Berömliga B5	• tar på ett omfattande sätt del av den studerandes personliga utvecklingsplan för kunnandet och målen och innehållet för övrigt förvärvande av kunnande • introducerar den studerande på ett omfattande sätt i arbetarskyddet och arbetsplatsens anvisningar och praxis • stärker den studerande i att nå målen för förvärvandet av kunnandet • utvärderar mångsidigt sin egen handledarkompetens och utvecklar den utifrån respons.

Den studerande ger respons om utvecklingen av kunnandet.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• diskuterar utvecklingen av kunnandet med den studerande • jämför under handledning det kunnande som den studerande förvärvat med de fastställda målen • ger den studerande respons om utvecklingen av kunnandet • beaktar i responsen studerande som behöver särskilt stöd samt studerande som representerar olika språk- och kulturgrupper
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• tar del av den studerandes mål och innehåll för förvärvandet av kunnandet i utbildning som ordnas på en arbetsplats • jämför det kunnande som den studerande förvärvat med de fastställda målen • ger den studerande respons om utvecklingen av kunnandet under tiden för utbildning som ordnas på en arbetsplats

	• beaktar i responsen på ett ansvarsfullt sätt studerande som behöver särskilt stöd samt studerande som representerar olika språk- och kulturgrupper
Goda G4	
Berömliga B5	• tar del av den studerandes mål och innehåll för förvärvandet av kunnandet i utbildning som ordnas på en arbetsplats och övrigt förvärvande av kunnande • jämför mångsidigt det kunnande som den studerande förvärvat med de fastställda målen • ger den studerande respons om utvecklingen av kunnandet under tiden för utbildning som ordnas på en arbetsplats och övrigt förvärvande av kunnande • beaktar i responsen på ett interaktivt och ansvarsfullt sätt studerande som behöver särskilt stöd samt studerande som representerar olika språk- och kulturgrupper.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande visar sin yrkesskicklighet i ett yrkesprov i praktiska arbetsuppgifter genom att förbereda och öva sig inför introduktions-, handlednings- och responssituationer. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov, kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.13. Arbete som tränare i en förening, 30 kp (106302)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- planera helheter för utvärdering av fysiska egenskaper
- genomföra helheter för utvärdering av fysiska egenskaper
- planera en träningshelhet
- genomföra en träningshelhet
- utvärdera och utveckla sitt kunnande som tränare.

Bedömning

Den studerande planerar en helhet för utvärdering av fysiska egenskaper.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar som grund för sitt arbete information om fysiska egenskaper och om utvärdering av fysiska egenskaper • skapar en förtroendemässig kundrelation • tar reda på och ställer upp mål för kunden och för utvärderingshelheten • använder grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion • använder digital information och olika applikationer under arbetsprocessen • använder i valet av utvärderingsmetoder de uppgifter om mål som framkom vid den inledande utredningen samt grundläggande kunskaper om utvärdering och observation av fysiska egenskaper

	• väljer utvärderingsmetoder • beaktar säkerhetsriskerna i verksamheten • gör upp en plan för förverkligande av utvärderingshelheten
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar som grund för arbetet information från olika källor om fysiska egenskaper och om utvärdering av fysiska egenskaper • skapar en förtroendemässig kundrelation • tar reda på och ställer upp mål för kunden och för utvärderingshelheten tillsammans med kunden • använder grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt • använder digital information och olika applikationer med hänsyn till teknologins goda sidor och risker • använder de uppgifter om mål som framkom vid den inledande utredningen samt grundläggande kunskaper om utvärdering och observation av fysiska egenskaper och tillämpar dessa vid valet av utvärderingsmetoder • väljer utvärderingsmetoder på ett heltäckande sätt • beaktar säkerhetsriskerna i verksamheten och är beredd att agera med dessa i åtanke • gör upp en heltäckande plan för förverkligande av utvärderingshelheten
Goda G4	
Berömliga B5	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar som grund för arbetet och från flera tillförlitliga källor information om fysiska egenskaper och om utvärdering av fysiska egenskaper • skapar en förtroendemässig kundrelation • tar tillsammans med kunden reda på och ställer upp mål för kunden och för utvärderingshelheten med hjälp av sin expertis • använder i planeringen grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion på ett heltäckande sätt och med hänsyn till kundens utgångspunkt och målen för helheten • använder digitala miljöer samt använder digital information och olika applikationer med hänsyn till teknologins goda sidor och risker • använder de uppgifter om mål som framkom vid den inledande utredningen samt grundläggande kunskaper om utvärdering och observation av fysiska egenskaper och tillämpar dessa på ett sakkunnigt vis vid valet av utvärderingsmetoder • väljer utvärderingsmetoder på ett heltäckande sätt och motiverar sina val på ett sakkunnigt sätt • beaktar säkerhetsriskerna i verksamheten och strävar efter att förebygga dessa • gör upp en heltäckande och kundinriktad plan för genomförande av utvärderingshelheten.

Den studerande genomför helheter för utvärdering av fysiska egenskaper.

Den studerande

Nöjaktiga N1	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett sakligt sätt • berättar för kunden hur utvärderingen går till • utför en utvärdering av kundens fysiska egenskaper • använder självständigt den utrustning och de redskap som behövs vid utvärderingen • går igenom resultaten av utvärderingen med kunden och använder därvid branschens grundläggande terminologi • analyserar resultaten och drar slutsatser • dokumenterar helheten
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt i enlighet med idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt sätt • berättar för kunden hur utvärderingen går till och vad målet är • utför en utvärdering av kundens fysiska egenskaper med hänsyn till kundens behov • använder på egen hand den utrustning och de redskap som behövs vid utvärderingen på ett sakkunnigt sätt • går igenom resultaten av utvärderingen med kunden och använder därvid branschens grundläggande terminologi på ett heltäckande sätt • analyserar resultaten, drar slutsatser och motiverar dessa • dokumenterar helheten med hjälp av datatekniskt kunnande
Goda G4	
Berömliga B5	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt och inspirerande sätt • berättar för kunden hur utvärderingen går till och vad målet är • utför en utvärdering av kundens fysiska egenskaper med hänsyn till kundens behov och utvärderingsmiljön • använder den utrustning och de redskap som behövs vid utvärderingen på egen hand samt på ett sakkunnigt och kundinriktat sätt • går igenom resultaten av utvärderingen med kunden och använder därvid en kundvänlig terminologi • analyserar resultaten, drar slutsatser och motiverar dessa på ett sakkunnigt och kundinriktat sätt • dokumenterar helheten med hjälp av datatekniskt kunnande och visar upp resultaten och besluten med hjälp av tabeller.

Den studerande planerar en träningshelhet.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd

	• beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar som grund för arbetet information om idrottsträning samt om utvecklande av fysiska egenskaper • ställer upp mål för träningshelheten • använder informationen från utvärderingen samt grundläggande kunskaper om idrottsträning • använder grundläggande kunskaper och färdigheter om grenarna • använder digital information och olika applikationer under arbetsprocessen • beaktar säkerhetsriskerna i verksamheten • utarbetar för kunden träningsplaner som sträcker sig över året, över en period eller en säsong eller för enskilda träningstillfällen och går igenom dessa med kunden
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar som grund för arbetet information ur olika källor om idrottsträning och om utvecklande av fysiska egenskaper • ställer upp mål för träningshelheten och drar nytta av resultaten från utvärderingen • använder grundläggande kunskaper om idrottsträning på ett heltäckande sätt • använder grundläggande kunskaper och färdigheter om grenarna på ett heltäckande sätt • använder digital information och olika applikationer med hänsyn till teknologins goda sidor och risker • är förutseende i fråga om säkerhetsriskerna i verksamheten och strävar efter att förebygga uppkomsten av idrottsskador • utarbetar för kunden träningsplaner som sträcker sig över året, över en period eller en säsong eller för enskilda träningstillfällen samt går igenom planerna med kunden
Goda G4	
Berömliga B5	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar från flera tillförlitliga källor och som grund för arbetet information om idrottsträning och om utveckling av de fysiska egenskaperna • ställer upp mål för träningshelheten och drar nytta av resultaten från utvärderingen och av kundens mål • använder grundläggande kunskaper om idrottsträning med kunden i fokus och tillämpar dessa kunskaper vid uppgörandet av träningsplaner • använder grundläggande kunskaper och färdigheter om grenarna på ett sakkunnigt sätt och tillämpar dessa i sin verksamhet • använder digitala miljöer samt använder digital information och olika applikationer med hänsyn till teknologins goda sidor och risker • är förutseende i fråga om säkerhetsriskerna i verksamheten och främjar kundens träningsmöjligheter • utarbetar för kunden träningsplaner som sträcker sig över året, över en period eller en säsong eller för enskilda träningstillfällen och går igenom planerna med kunden med hänsyn till kundens behov och ändringsförslag.

Den studerande genomför en träningshelhet.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett sakligt sätt • tränar kunden i enlighet med säsong- eller periodplanen • använder grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion • använder en ensidig undervisningsstil eller ett ensidigt arbetssätt vid träningstillfällena • uppmuntrar, motiverar och ger respons sporadiskt • ser till säkerheten under träningstillfället • följer med hur de fysiska egenskaperna och den motoriska funktionsförmågan utvecklas • dokumenterar och utvärderar helheten
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt i enlighet med idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt sätt • tränar kunden i enlighet med säsong- eller periodplanen • använder grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt • använder ett flertal undervisningsstilar eller arbetssätt vid träningen • uppmuntrar, motiverar och ger både allmän och individuell respons • främjar genom sin verksamhet säkerheten under träningen och förebygger uppkomsten av skador • följer med hjälp av tekniska hjälpmedel med hur de fysiska egenskaperna och den motoriska funktionsförmågan utvecklas • dokumenterar och bedömer helheten med hjälp av datateknik
Goda G4	
Berömliga B5	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt och på ett inspirerande sätt • tränar kunden i enlighet med säsong- eller periodplanen • använder på ett heltäckande och sakkunnigt sätt grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med beaktande av målen för träningstillfället • använder ett flertal kundinriktade undervisningsstilar eller arbetssätt vid träningstillfällena • uppmuntrar, motiverar och ger både allmän och individuell respons

	• främjar genom sin verksamhet säkerheten under träningen, sitt eget välmående på arbetet och förebygger uppkomsten av skador • drar nytta av tekniska hjälpmedel för att följa med hur den fysiska och motoriska funktionsförmågan utvecklas och dokumenterar denna utveckling regelbundet • dokumenterar och bedömer helheten med hjälp av datatekniskt kunnande samt belyser resultaten och drar slutsatser.
--	---

Den studerande utvärderar och utvecklar sitt kunnande som tränare.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• utvärderar sin inläring och sitt kunnande på begäran • identifierar några styrkor och utvecklingsområden • skaffar genom samarbete information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• utvärderar självständigt sin inläring och sitt kunnande • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden • söker självständigt information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Goda G4	
Berömliga B5	• utvärderar självständigt sin inläring och sitt kunnande samt hur målet har uppnåtts och lägger fram motiverade utvecklingsförslag • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden samt visar vilja att utvecklas professionellt • söker på eget initiativ information i pålitliga källor för att utveckla sitt kunnande • ber och tar emot respons på eget initiativ.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov genom att utföra praktiska arbetsuppgifter genom att planera och genomföra en utvärderings- och träningshelhet. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskicklighet individuellt på andra sätt.

2.14. Att arbeta som simövervakare, 15 kp (106300)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- underhålla en miljö som är avsedd för simning
- rädda en person ur vattnet och ge första hjälpen
- fungera i kundservicesituationer i en miljö avsedd för simning
- utvärdera och utveckla sitt kunnande som simövervakare.

Bedömning

Den studerande underhåller en miljö som är avsedd för simning.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• arbetar enligt branschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • känner igen säkerhetsriskerna i verksamheten • organiserar verksamheten i arbetsmiljön • använder vid behov ljudåtergivningssystem under handledning • använder hjälpmedel under handledning • använder rengöringsmedel och städredskap under handledning • känner igen såväl faktorer som har betydelse för vattnets renhet som mätmetoder för detta • känner igen faktorer och situationer som bidrar till nedsmutsning av vattnet
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• arbetar enligt branschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • känner igen säkerhetsriskerna i verksamheten och förbereder sig för att agera enligt dem • organiserar verksamheten i arbetsmiljön och förutser kommande situationer • använder ljudåtergivningssystem på lämpligt sätt • använder hjälpmedel ändamålsenligt • använder rengöringsmedel och städredskap ändamålsenligt • känner igen såväl faktorer som har betydelse för vattnets renhet som mätmetoder och förstår mätresultaten • känner igen faktorer och situationer som bidrar till nedsmutsning av vattnet samt förstår hur de påverkar trivsel och säkerhet
Goda G4	
Berömliga B5	• arbetar enligt branschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • känner igen säkerhetsriskerna i verksamheten, är beredd att agera utgående från dessa samt strävar efter att förebygga uppkomsten av farliga situationer • organiserar verksamheten i arbetsmiljön och förutser kommande situationer samt främjar trivseln och säkerheten i arbetsmiljön • använder ljudåtergivningssystemen med hänsyn till kundernas behov och begränsningar • använder hjälpmedel och beaktar på eget initiativ kundernas behov • använder rengöringsmedel och städredskap på ändamålsenligt vis och på eget initiativ • behärskar såväl faktorer som har anknytning till vattnets renhet som mätmetoder för detta samt kan ta ett vattenprov och tolka mätresultaten • behärskar faktorer och situationer som bidrar till nedsmutsning av vattnet, förstår hur de påverkar trivsel och säkerhet samt förutspår eventuella riskfaktorer.

Den studerande kan rädda en person ur vattnet och ge första hjälpen.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• har grundläggande färdigheter och kunskaper för att röra sig i vatten • gör räddningshopp • kan simma 200 meter i sträck, varav 50 meter crawl

	• kan dyka en 10 m:s sträcka under vatten • kan rädda från botten av bassängen i sin arbetsmiljö • kan transportera en person med hjälp av tekniker för räddningssim • använda livräddningsredskap i arbetsmiljön • har färdigheter i första hjälpen på FHJ1-nivå
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• har grundläggande färdigheter och kunskaper för att röra sig i vatten • gör räddningshopp utan att hamna under ytan • kan simma 200 meter i sträck, varav 50 meter crawl • kan dyka en 15 meters sträcka under vatten • kan rädda en person från botten av en 2 meter djup bassäng • kan transportera en person 50 meter med ändamålsenlig teknik för räddningssim • kan rädda en person ur vattnet på ett säkert sätt och motivera sitt tillvägagångssätt • använder obehindrat livräddningsredskap i arbetsmiljön samt förebygger uppkomsten av farliga situationer • har färdigheter i första hjälpen på FHJ1-nivå
Goda G4	
Berömliga B5	• har grundläggande färdigheter och kunskaper för att ta sig fram i vatten • gör räddningshopp utan att hamna under ytan • kan simma 200 meter i sträck, varav 50 meter crawl • kan dyka en 25 meters sträcka under vatten • kan rädda en person från botten av en 4 meter djup bassäng • kan transportera en person 50 meter med ändamålsenlig teknik för räddningssim • kan flera tekniker för räddningssim och motiverar vilka situationer de kan användas i • kan rädda en person ur vattnet på ett säkert sätt och motivera sitt tillvägagångssätt samt beskriva alternativa verksamhetsmodeller • använder obehindrat livräddningsredskap i arbetsmiljön och förebygger uppkomsten av farliga situationer samt utvecklar säkerheten i verksamhetsmiljön • har färdigheter i första hjälpen på FHJ1-nivå.

Den studerande fungerar i kundservicesituationer i en miljö avsedd för simning.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• bemöter kunden och interagerar på ett sakligt sätt • beaktar individen och gruppen • arbetar med kännedom om sina rättigheter och sitt ansvar • vägleder, handleder och hjälper kunderna • beaktar allmän ordning och reda
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• bemöter kunden och interagerar på ett naturligt sätt • beaktar individen och gruppen vid valet av tillvägagångssätt • agerar naturligt i sin arbetsroll • förstår sin roll i producerandet av service för kunden • arbetar med förståelse för sina rättigheter och sitt ansvar • vägleder, handleder och hjälper kunderna på ett naturligt sätt • beaktar allmän ordning och reda på ett förutseende sätt

Goda G4	
Berömliga B5	• bemöter kunden och interagerar på ett naturligt och inspirerande sätt • beaktar individen och gruppen vid valet av kundcentrerade tillvägagångssätt • arbetar kundinriktat • förstår sin roll i producerandet av service för kunden samt rollens betydelse för kundens serviceupplevelse • strävar efter att vara förutseende och utveckla sitt arbete • agerar ansvarsfullt och rättvist i sina arbetsuppgifter med förståelse för sitt ansvar och sina rättigheter • vägleder, handleder och hjälper kunderna på ett naturligt och uppmuntrande sätt • beaktar allmän ordning och reda samt förutser och förebygger riskfyllda situationer.

Den studerande utvärderar och utvecklar sitt kunnande som simövervakare.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• utvärderar sin inläring och sitt kunnande på begäran • identifierar några styrkor och utvecklingsområden • skaffar genom samarbete information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• utvärderar självständigt sin inläring och sitt kunnande • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden • söker självständigt information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Goda G4	
Berömliga B5	• utvärderar på eget initiativ sin inläring och sitt kunnande • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden samt visar vilja att utvecklas professionellt • söker på eget initiativ information i pålitliga källor för att utveckla sitt kunnande • ber och tar emot respons på eget initiativ.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov genom att utföra praktiska arbetsuppgifter genom att arbeta som simövervakare. Till de delar den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskicklighet individuellt på andra sätt.

2.15. Simundervisning, 15 kp (106301)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- planera en undervisningshelhet i simning
- genomföra en simundervisningslektion
- utvärdera och utveckla sitt kunnande som simlärare.

Bedömning

Den studerande planerar en undervisningshelhet för simning.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • tar som grund för sitt arbete reda på information om simundervisning • skapar en förtroendemässig kundrelation • ställer upp ett mål för undervisningshelheten • använder grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion • använder grundläggande kunskaper om simmekanik och -teknik • beaktar vattensäkerheten och riskerna • gör upp en plan för undervisningshelheten för simning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • tar från olika källor reda på information om simundervisning som grund för sitt arbete • skapar en förtroendemässig kundrelation • ställer upp ett mål för undervisningshelheten med kunden som utgångspunkt • använder grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt • använder grundläggande kunskaper om simmekanik och -teknik med hänsyn till kundens utgångspunkt • beaktar vattensäkerheten och riskerna samt är förberedd på att agera utgående från dessa • utarbetar en målinriktad plan för undervisningshelheten
Goda G4	
Berömliga B5	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • tar som grund för sitt arbete och från flera tillförlitliga källor reda på information om simundervisningens särdrag • skapar en förtroendemässig kundrelation • ställer upp mål för undervisningshelheten på ett sakkunnigt och kundinriktat sätt • använder på ett heltäckande sätt grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt och målen för instruktionstillfället • använder på ett heltäckande sätt grundläggande kunskaper om simmekanik och -teknik med hänsyn till kundens utgångspunkt och mål • beaktar vattensäkerheten och riskerna samt strävar efter att förebygga uppkomsten av farliga situationer • utarbetar en målinriktad och kundcentrerad plan för undervisningshelheten för simning.

Den studerande genomför en simundervisningslektion.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden och interagerar på ett sakligt sätt • berättar om undervisningstillfällets tema • använder i undervisningen grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion • använder i undervisningen ensidigt en undervisningsstil eller ett arbetssätt som passar vattenmiljön • organiserar sitt arbete på det sätt som situationen kräver • förklarar simtekniken genom att själv visa hur det går till • uppmuntrar och ger respons sporadiskt • beaktar säkerheten vid planeringen av sitt arbete och upprätthåller färdigheten att kunna rädda någon ur vattnet
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala författningar och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden på ett naturligt sätt och interagerar på ett sakligt sätt • berättar om undervisningstillfällets tema och uppbyggnad • använder i undervisningen grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till kundens utgångspunkt • använder i undervisningen mångsidigt undervisningsstilar eller arbetssätt som passar vattenmiljön • organiserar verksamhet genom att främja aktiviteten i undervisningstillfället • förklarar simtekniken genom att mångsidigt visa hur det går till • uppmuntrar och ger såväl allmän som individuell respons • beaktar säkerheten vid planeringen av sitt arbete och upprätthåller färdigheten att kunna rädda någon ur vattnet
Goda G4	
Berömliga B5	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • bemöter kunden på ett naturligt sätt och interagerar på ett inspirerande sätt • berättar om undervisningstillfällets tema, uppbyggnad och mål • använder i undervisningen på ett heltäckande och kundinriktat sätt grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion med hänsyn till målen för undervisningstillfället • använder i undervisningen mångsidigt undervisningsstilar eller arbetssätt som passar vattenmiljön och sätter fokus på kunden • organiserar och främjar tillfällets funktionalitet och meningsfullhet och skapar samtidigt en motiverande atmosfär • förklarar simtekniken kundinriktat genom att visa hur det går till • uppmuntrar och ger såväl allmän som individuell respons i enlighet med målet

	• beaktar säkerheten vid planeringen av sitt arbete och upprätthåller färdigheten att kunna rädda någon ur vattnet.
--	---

Den studerande utvärderar och utvecklar sitt kunnande som simlärare.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• utvärderar sin inläring och sitt kunnande på begäran • känner igen sina styrkor och utvecklingsområden • skaffar genom samarbete information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• utvärderar självständigt sitt kunnande • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden • skaffar självständigt information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Goda G4	
Berömliga B5	• utvärderar självständigt sitt kunnande och förverkligandet av sitt mål och lägger fram motiverade utvecklingsförslag • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden samt visar vilja att utvecklas professionellt • samlar på eget initiativ in information • tar emot samt ber om respons på eget initiativ.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov genom att utföra praktiska arbetsuppgifter genom att planera och genomföra en simundervisningslektion. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskicklighet individuellt på andra sätt.

2.16. Arbeta i ett företag, 15 kp (400009)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- planera affärsverksamheten i ett företag
- skapa samarbetsnätverk som främjar i affärsverksamheten
- bedriva företagsverksamhet
- utvärdera och utveckla verksamheten i ett företag.

Bedömning

Den studerande planerar affärsverksamheten i ett företag.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• skaffar den information som behövs i planeringen av de olika delområdena i företagets affärsverksamhet • använder information om stödtjänster för företagsverksamhet • sätter upp strategiska mål för företaget • identifierar risker som är förknippade med företagsverksamhet
Nöjaktiga N2	

Goda G3	• preciserar strategiska mål för företaget och en kundorienterad åtgärdsplan för dem • gör upp budgetar och en finansieringsplan och är medveten om företagarens ställning • identifierar de centrala risker som är förknippade med företagsverksamhet
Goda G4	
Berömliga B5	• preciserar på ett förutseende och välgrundat sätt företags strategiska mål och en kundorienterad plan för dem samt genomför planen för att uppnå målen • gör självständigt upp budgetar och en finansieringsplan och är medveten om företagarens ställning • identifierar och utvärderar de risker som är förknippade med företagsverksamhet.

Den studerande skapar samarbetsnätverk som främjar affärsverksamheten.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• preciserar centrala samarbetspartner utgående från verksamheten • planerar samarbetet med centrala partner
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• skaffar på egen hand eller som medlem i en grupp en central samarbetspartner • kommer överens om samarbetsformen med den valda samarbetspartnern • ingår vid behov ett samarbetsavtal med beaktande av ansvar och skyldigheter
Goda G4	
Berömliga B5	• skaffar på egen hand eller som medlem i en grupp samarbetspartner och kommer överens om samarbetsformerna • ingår samarbetsavtal med beaktande av ansvar och skyldigheter.

Den studerande bedriver företagsverksamhet.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• bedriver företagsverksamhet på egen hand eller som del av en gemenskap • sköter det delområde av affärsverksamheten man kommit överens om • löser på ett kundorienterat sätt problemsituationer som gäller företags verksamhet, men behöver en del stöd • följer verksamhetsområdets lagstiftning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• bedriver företagsverksamhet på egen hand eller som del av en gemenskap • sköter självständigt det delområde av affärsverksamheten man kommit överens om • löser på ett kundorienterat sätt problemsituationer som gäller företags verksamhet • följer verksamhetsområdets lagstiftning

Goda G4	
Berömliga B5	• bedriver företagsverksamhet på egen hand eller som del av en gemenskap • sköter självständigt olika delområden av affärsverksamheten och visar flexibilitet och god tidsanvändning i verksamheten • löser på ett kundorienterat sätt problemsituationer som gäller företagets verksamhet och säkerställer kundnöjdhet • följer verksamhetsområdets lagstiftning.

Den studerande utvärderar och utvecklar verksamheten i ett företag.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	
Nöjaktiga N2	
Goda G3	
Goda G4	
Berömliga B5	

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande visar sin yrkesskicklighet i ett yrkesprov i praktiska arbetsuppgifter genom att bedriva företagsverksamhet. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov, kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.17. Arrangerande av tävlingsevenemang, 20 kp (106290)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- planera ett tävlingsevenemang
- genomföra ett tävlingsevenemang
- utvärdera och utveckla sitt kunnande som tävlingsarrangör.

Bedömning

Den studerande planerar ett tävlingsevenemang.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • agerar ansvarsfullt i alla avtalsförhållanden och beaktar konsumentskyddet när hen arbetar på konsumentmarknaden • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • tar reda på och sätter upp mål för evenemanget • skaffar information som grund för sitt arbete och beaktar avtal, regler och bestämmelser för tävlingsgrenen • skaffar information som grund för sitt arbete och beaktar avtal, regler och bestämmelser för tävlingsgrenen

	• gör en beskrivning över match- eller tävlingsscheman samt tidtabeller • gör en riskkartläggning och gör upp en säkerhetsplan • gör upp en budget för evenemanget • gör upp en marknadsförings- och kommunikationsplan • beaktar principerna för hållbar utveckling • dokumenterar planerna för evenemanget till en helhet med hjälp av baskunskaper i datateknik
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • agerar ansvarsfullt i alla avtalsförhållanden och tar hänsyn till konsumentskyddet när hen verkar på konsumentmarknaden • tar reda på och sätter upp mål för tävlingen i samarbete med olika instanser • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • skaffar information från olika källor till grund för sitt arbete och beaktar avtal, regler och bestämmelser som gäller tävlingsgrenen • utarbetar en heltäckande beskrivning om organisationen för tävlingsevenemanget • gör en heltäckande beskrivning över match- eller tävlingsscheman och gör upp tidtabeller • gör en riskkartläggning samt gör upp en säkerhetsplan • gör upp en heltäckande budget • gör upp en mångsidig plan för evenemangets marknadsföring och kommunikation • beaktar och förutser eventuella ändringar i planerna • beaktar vid tävlingsevenemanget principerna för hållbar utveckling • dokumenterar planerna för evenemanget med hjälp av kunskaper i datateknik
Goda G4	
Berömliga B5	• följer centrala bestämmelser och avtal inom idrottsbranschen i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal och arbetarskydd • agerar ansvarsfullt i alla avtalsförhållanden och tar hänsyn till konsumentskyddet när hen verkar på konsumentmarknaden • beaktar idrottsbranschens värderingar och etiska principer • tar reda på och sätter upp mål för tävlingen i samarbete med andra aktörer • skaffar från flera tillförlitliga källor information som grund för sitt arbete och beaktar avtal, regler och bestämmelser för grenen • gör en sakkunnig beskrivning om organisationen för tävlingsevenemanget • skriver en sakkunnig beskrivning över match- eller tävlingsscheman och gör upp tidtabeller • gör en riskkartläggning och gör upp en säkerhetsplan • gör upp en heltäckande budget som främjar det ekonomiska genomförandet av evenemanget • gör upp en plan för evenemangets marknadsföring och kommunikation genom att använda olika kanaler på ett mångsidigt sätt • beaktar och förutser eventuella ändringar och specialbehov i planerna • beaktar vid tävlingsevenemanget principerna för hållbar utveckling • utarbetar en metod för att samla in respons • skapar kriterier för att mäta kvaliteten på evenemanget

	• dokumenterar sakkunnigt planerna för evenemanget som en helhet med hjälp av datatekniskt kunnande och på ett sätt som åskådliggör planerna.
--	---

Den studerande genomför ett tävlingsevenemang.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • marknadsför tävlingsevenemanget på ett ensidigt sätt • bemöter kunden och interagerar på ett sakligt sätt • arbetar utgående från målet och planerna • använder självständigt de tekniska system som behövs vid evenemanget • arbetar med hänsyn till hållbar utveckling • dokumenterar och utvärderar genomförandet av evenemanget • följer säkerhetsplanen
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • marknadsför evenemanget på flera sätt • bemöter kunden och interagerar på ett naturligt sätt • arbetar utgående från målet och planen i samarbete med olika instanser • använder på eget initiativ de tekniska system som behövs vid evenemanget på ett flexibelt sätt • agerar ansvarsfullt för att främja hållbar utveckling • dokumenterar och utvärderar genomförandet av evenemanget • följer säkerhetsplanen
Goda G4	
Berömliga B5	• arbetar enligt idrottsbranschens centrala bestämmelser och avtal i fråga om arbetstid, arbetsvillkor, arbetsavtal samt arbetarskydd • agerar föredömligt samt följer idrottsbranschens värderingar och etiska principer • marknadsför omfattande evenemanget med hjälp av flera marknadsföringskanaler • bemöter kunden på ett naturligt sätt och interagerar på ett inspirerande sätt • följer målet och planen tillsammans med samarbetsparterna och främjar på så sätt utsikterna för att evenemanget blir lyckat • använder på eget initiativ de tekniska system som behövs vid evenemanget på ett flexibelt och sakkunnigt sätt • förutser situationer som kan uppstå vid evenemanget • agerar ansvarsfullt för att främja hållbar utveckling och utvärderar hur detta genomförs vid tävlingsevenemanget • marknadsför evenemanget på ett kundinriktat sätt och genom flera kommunikationskanaler • samlar in respons om evenemanget från deltagare och aktörer • dokumenterar och utvärderar genomförandet av evenemanget samt ger utvecklingsförslag

- handlar på ett sätt som främjar säkerheten vid evenemanget.

Den studerande utvärderar och utvecklar sitt kunnande som tävlingsarrangör.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• utvärderar sin inläring och sitt kunnande på begäran • identifierar några styrkor och utvecklingsområden • skaffar genom samarbete information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• utvärderar självständigt sin inläring och sitt kunnande • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden • söker självständigt information för att utveckla sitt kunnande • tar sakligt emot respons
Goda G4	
Berömliga B5	• utvärderar självständigt sin inläring och sitt kunnande samt hur målet har uppnåtts och lägger fram motiverade utvecklingsförslag • identifierar sina styrkor och utvecklingsområden samt visar färdighet i att utvecklas professionellt • söker på eget initiativ information i pålitliga källor för att utveckla sitt kunnande • ber och tar emot respons på eget initiativ.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

Den studerande visar sitt kunnande i ett yrkesprov genom att utföra praktiska arbetsuppgifter som gäller planering och genomförande av ett tävlingsevenemang i en verksamhetsmiljö som lämpar sig för detta. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.18. Kunnande i kommunikation och interaktion (12 kp i svenskspråkig yrkesutbildning), 11 kp (400012)

Delområdet kommunikation och interaktion på modersmålet ska avläggas och undervisas, så att modersmålet är svenska, finska eller samiska enligt utbildningsanordnarens undervisnings- och examensspråk. Delområdet kommunikation och interaktion på modersmålet kan enligt den studerandes beslut avläggas och undervisas även i form av svenska eller finska som den studerandes andraspråk, romani, teckenspråk eller något annat språk som är den studerandes modersmål om utbildningsanordnaren erbjuder denna möjlighet.

Kommunikation och interaktion på modersmålet, svenska

Obligatoriska mål för kunnandet, 4 kp

Den studerande kan

- kommunicera ändamålsenligt i olika situationer
- tolka olika texter samt söka och bedöma information från olika källor
- producera olika texter och uttrycka känslor, tankar, åsikter och begrepp.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande kommunicerar ändamålsenligt i olika situationer.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	- kommunicerar på ett sätt som lämpar sig för situationen - uttrycker sina åsikter sakligt i samarbets- och gruppsituationer - presenterar ett fenomen eller ämne inom den egna branschen och använder standardspråk enligt situationen - förstår betydelsen av språk och interaktionsfärdigheter inom den egna branschen och arbetslivet - utvärderar sina interaktionsfärdigheter utifrån respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	- kommunicerar smidigt i olika situationer - för diskussionen framåt på ett målinriktat sätt i samarbets- och gruppsituationer - motiverar sina åsikter och påståenden - använder enligt situationen standardspråk, branschtermen och textgenrer på ett naturligt sätt då hen presenterar fenomen eller ämnen inom den egna branschen - visar att hen förstår betydelsen av språk och interaktionsfärdigheter inom den egna branschen och i arbetslivet - utvärderar på ett realistiskt sätt sina interaktionsfärdigheter genom att identifiera sina styrkor och utvecklingsbehov
Goda G4	
Berömliga B5	- kommunicerar på ett övertygande sätt även i utmanande situationer - fungerar konstruktivt och främjar gruppens interaktion i samarbets- och gruppsituationer - motiverar mångsidigt sina ståndpunkter och påståenden på ett sätt som passar för situationen - använder enligt situationen standardspråk, branschtermen och textgenrer på ett naturligt sätt då hen presenterar fenomen inom den egna branschen och riktar sin kommunikation enligt målgruppen - visar att hen förstår betydelsen av språket och interaktionsfärdigheter inom den egna branschen, i arbetslivet och samhället - utvecklar sina interaktionsfärdigheter utifrån respons och självvärdering.

Den studerande tolkar olika texter samt söker och bedömer information från olika källor.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	- känner igen de textgenrer och medier som används inom den egna branschen och i arbetslivet - drar slutsatser om texternas innebörd huvudsakligen självständigt - söker information i källor som är centrala för den egna branschen och använder sin multilitteracitet i enkla informationssökningsuppgifter - gör en del anteckningar och sammanfattar till vissa delar det väsentliga utifrån det hen hört, läst och sett

	• bedömer tillförlitligheten i källor och fakta huvudsakligen självständigt • använder inhämtad information • beaktar upphovsrätten huvudsakligen självständigt • utvärderar sina färdigheter i att tolka texter utifrån respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• känner igen de textgenrer och medier som används inom den egna branschen och i arbetslivet på ett mångsidigt sätt • tolkar olika texters centrala mål och väsentliga betydelse • söker information i mångsidiga källor som är centrala för den egna branschen och använder sin multilitteracitet • gör anteckningar och sammanfattar det väsentliga utifrån det hen hört, läst och sett • bedömer tillförlitligheten i källor och fakta • använder inhämtad information konsekvent och flexibelt • beaktar upphovsrätten på ett korrekt sätt • utvärderar realistiskt sina färdigheter i att tolka texter genom att identifiera sina styrkor och utvecklingsbehov
Goda G4	
Berömliga B5	• känner till de textgenrer och medier som används inom den egna branschen och i arbetslivet på ett mångsidigt sätt och bedömer användningen av dem • tolkar olika texters mål mångsidigt och utvärderar texternas innehåll och uttryck • söker information i källor som är mångsidiga och centrala för ämnet ifråga och använder sin multilitteracitet på ett flexibelt sätt • gör självständigt anteckningar och sammanfattar det väsentliga utifrån det hen hört, läst och sett • bedömer tillförlitligheten i källor och fakta på ett sakkunnigt sätt • använder inhämtad information mångsidigt och flexibelt • beaktar upphovsrätten och hänvisar till källor på ett naturligt sätt • utvecklar sina färdigheter i att tolka texter utifrån respons och självvärdering.

Den studerande producerar olika texter och uttrycker känslor, tankar, åsikter och begrepp.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• sätter upp mål för sitt språkliga uttryck och riktar in det i enlighet med målen • producerar talade, skrivna eller audiovisuella texter genom att använda informations- och kommunikationsteknik och sin multilitteracitet • behärskar delvis skriftspråkets normer • producerar texter som är typiska för den egna branschen och arbetslivet • använder ett talspråk som lämpar sig för situationen • utvärderar sina färdigheter i att producera texter och språkligt uttryck utifrån respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• sätter upp mål för sitt språkliga uttryck och kommunicerar i enlighet med målen • producerar talade, skrivna eller audiovisuella texter genom att använda informations- och kommunikationsteknik och

	sin multilitteracitet och utvärderar hur ändamålsenliga olika alternativ är • behärskar huvudsakligen skriftspråkets normer • producerar texter som är typiska för och som motsvarar textbruket inom branschen och i arbetslivet • riktar sina muntliga texter till målgruppen och uttrycker sig tydligt • utvärderar realistiskt sina färdigheter i att producera texter, så att hen identifierar sina styrkor och utvecklingsbehov
Goda G4	
Berömliga B5	• sätter upp mål för sitt språkliga uttryck, kommunicerar i enlighet med målen och bedömer kommunikationens effekt • producerar talade, skrivna eller audiovisuella texter genom att mångsidigt använda informations- och kommunikationsteknik och sin multilitteracitet och bedömer hur ändamålsenliga olika alternativ är • behärskar smidigt skriftspråkets normer och redigerar uttrycket och strukturen i den text hen producerat • producerar smidigt texter som motsvarar textbruket inom den egna branschen och i arbetslivet • använder ett tydligt talspråk som anpassas till situationen på ett kommunikativt sätt och behärskar även vårdat standardspråk • utvecklar sina färdigheter i att producera texter utifrån respons och självvärdering.

Valbara mål för kunnandet, 3 kp

Den studerande

- kan utveckla sina kommunikations- och interaktionsfärdigheter
- kan utveckla sin förmåga att uppträda och arbeta i grupp
- kan tolka och producera olika texter
- känner till språkets och litteraturens former och betydelse.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande utvecklar sina kommunikations- och interaktionsfärdigheter.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• uttrycker sakligt sina åsikter och motiverar dem på ett övertygande sätt • beaktar andras ståndpunkter vid interaktion • visar att hen känner till betydelsen av non-verbal kommunikation och dess påverkan på mottagandet av budskapet • utvärderar sina kommunikations- och interaktionsfärdigheter utifrån respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• är artig och flexibel i interaktionssituationer i olika miljöer • tar i sin kommunikation hänsyn till mottagaren, situationen och kraven inom den egna branschen • beaktar den non-verbala kommunikationens påverkan när hen uttrycker sig

	• utvärderar realistiskt sina kommunikations- och interaktionsfärdigheter genom att identifiera sina styrkor och utvecklingsbehov
Goda G4	
Berömliga B5	• upprätthåller interaktionen när hen talar, åskådliggör sitt inlägg och bygger upp dess innehåll så att det blir logiskt • tar i sin kommunikation hänsyn till mottagaren, situationen och kraven inom den egna branschen och kommunicerar på ett konstruktivt sätt även i konflikt- och problemsituationer • tillämpar reglerna för non-verbal kommunikation i sin interaktion och jämför kulturella betydelser • utvecklar sina kommunikations- och interaktionsfärdigheter utifrån respons och självvärdering.

Den studerande utvecklar sin förmåga att uppträda och arbeta i grupp.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• framför både ett spontant och ett förberett inlägg eller håller ett muntligt anförande om ett ämne som är bekant för hen • visar samarbetsvilja vid grupparbete • följer mötes- och förhandlingsrutiner i arbetslivet, men behöver ibland handledning • utvärderar sin förmåga att uppträda och arbeta i grupp utifrån respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• håller både ett spontant och ett förberett anförande, åskådliggör sitt inlägg och bygger upp dess innehåll, så att det blir logiskt • för aktivt gruppens arbete framåt och värdesätter andras ståndpunkter • följer mötes- och förhandlingsrutiner i arbetslivet • utvärderar realistiskt sin förmåga att uppträda och arbeta i grupp, så att hen identifierar sina styrkor och utvecklingsbehov
Goda G4	
Berömliga B5	• håller både ett spontant och ett på egen hand förberett inlägg även i utmanande situationer, åskådliggör sitt anförande och bygger upp dess innehåll, så att det blir logiskt • förstår hur hen inverkar på gruppens arbete och uppmuntrar gruppens övriga medlemmar till samarbete • behärskar smidigt mötes- och förhandlingsrutinerna • utvecklar sin förmåga att uppträda och arbeta i grupp utifrån respons och självvärdering.

Den studerande tolkar och producerar olika texter.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• bekantar sig med olika textgenrer • känner till kraven för situationsanpassad användning av textgenrer • producerar och tolkar under handledning texter ensam och tillsammans med andra • ger och tar under handledning emot konstruktiv respons på producerade texter • utvärderar sin förmåga att tolka och producera texter utifrån respons

Nöjaktiga N2	
Goda G3	• bekantar sig med olika textgenrer och analyserar genrernas uttryckssätt kritiskt • producerar och tolkar texter ensam och tillsammans med andra • redigerar egna texter utifrån respons • ger och tar emot konstruktiv respons på en producerad text • utvärderar realistiskt sin förmåga att tolka och producera texter genom att identifiera sina styrkor och utvecklingsbehov
Goda G4	
Berömliga B5	• bekantar sig med olika textgenrer och analyserar genrernas uttryckssätt kritiskt och mångsidigt • producerar och tolkar mångsidigt texter ensam och tillsammans med andra • ger konstruktiv och mångsidig respons på producerade texter och tar emot respons • redigerar egna texter och utvecklar sin skrivförmåga utifrån respons • utvecklar sin förmåga att tolka och producera texter utifrån respons och självvärdering.

Den studerande känner till språkets och litteraturens former och betydelse.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• uppmärksammar betydelsen av mångfalden av språk, kultur och identiteter • bekantar sig med olika genrer inom litteraturen och med andra konstformer • läser skönlitterära texter • gör iakttagelser i samband med sitt läsande
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• beaktar mångfalden av språk, kultur och identiteter i sin interaktion • bekantar sig mångsidigt med olika genrer inom litteraturen och med andra konstformer • läser skönlitterära texter samt tolkar och utvärderar skönlitteratur och övriga konstverk • utvärderar sitt läsande
Goda G4	
Berömliga B5	• tillämpar mångsidigt sitt kunnande om mångfalden av språk, kultur och identiteter • visar sin kännedom om olika genrer inom litteraturen och inom andra konstformer • skaffar sig mångsidiga läsoplevelser samt analyserar och utvärderar skönlitteratur och andra konstverk • utvärderar och utvecklar sitt läsande.

Kommunikation och interaktion på modersmålet, svenska som andraspråk

Obligatoriska mål för kunnandet, 4 kp

Den studerande kan

- kommunicera ändamålsenligt i olika situationer
- tolka olika texter samt söka och bedöma information från olika källor
- producera olika texter och uttrycka känslor, tankar, åsikter och begrepp.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande kommunicerar ändamålsenligt i olika situationer.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• förstår i viss mån kommunikationen i talsituationer inom den egna branschen • strävar till att i interaktionssituationer kommunicera utifrån situationen • strävar till att uttrycka sina åsikter • strävar till att använda standardspråk då hen presenterar ett fenomen eller ämne inom den egna branschen • identifierar betydelsen av språket och interaktionsfärdigheter inom den egna branschen och i arbetslivet • utvärderar sina interaktionsfärdigheter utifrån respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• förstår kommunikationen i talsituationer inom den egna branschen • kommunicerar rätt smidigt i vanliga interaktionssituationer • uttrycker sakligt sina åsikter • använder standardspråk och i viss mån branschtermen och textgenrer då hen presenterar fenomen eller ämnen inom den egna branschen • förstår betydelsen av språket och interaktionsfärdigheter inom den egna branschen och i samhället • utvärderar på ett realistiskt sätt sina interaktionsfärdigheter genom att identifiera sina styrkor och utvecklingsbehov
Goda G4	
Berömliga B5	• förstår på ett mångsidigt sätt kommunikationen i talsituationer inom den egna branschen • kommunicerar rätt smidigt i olika interaktionssituationer • uttrycker sina ståndpunkter och påståenden och strävar efter att motivera dem • använder standardspråk, branschtermen och textgenrer då hen presenterar fenomen eller ämnen inom den egna branschen • visar att hen förstår betydelsen av språket och interaktionsfärdigheter inom den egna branschen, i arbetslivet och samhället • utvecklar sina interaktionsfärdigheter utifrån respons och självvärdering.

Den studerande tolkar olika texter samt söker och bedömer information från olika källor.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• känner igen de vanligaste textgenrerna och medierna som används inom den egna branschen och i arbetslivet huvudsakligen självständigt

	• söker information från källor inom den egna branschen och bedömer tillförlitligheten av informationen huvudsakligen självständigt • gör en del anteckningar och strävar till att sammanfatta det väsentliga utifrån det hen hört, läst och sett • använder sin multilitteracitet huvudsakligen självständigt • förstår det huvudsakliga innehållet i texter som är centrala för den egna yrkesskickligheten • använder inhämtad information i tolkning av texter huvudsakligen självständigt • beaktar upphovsrätten huvudsakligen självständigt • utvärderar sina färdigheter i att tolka texter utifrån respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• känner igen de centrala textgenrerna och medierna som används inom den egna branschen och i arbetslivet • söker information från källor som är mångsidiga med tanke på den egna branschen och bedömer tillförlitligheten av informationen • gör anteckningar och sammanfattar det väsentliga utifrån det hen hört, läst och sett • använder sin multilitteracitet • förstår innehållet i och syftet med texter som är centrala för den egna yrkesskickligheten • använder inhämtad information i tolkning av texter • beaktar upphovsrätten på ett sakligt sätt • utvärderar realistiskt sina färdigheter i att tolka texter genom att identifiera styrkor och utvecklingsbehov
Goda G4	
Berömliga B5	• känner igen de textgenrer och medier som används inom den egna branschen och i arbetslivet och bedömer användningen av dem • söker information i källor som är mångsidiga och centrala med tanke på ämnet och bedömer tillförlitligheten av informationen • gör självständigt anteckningar och sammanfattar det väsentliga utifrån det hen hört, läst och sett • använder sin multilitteracitet mångsidigt • tolkar betydelsen av och målen med texter samt bedömer tillförlitligheten av informationen • använder inhämtad information i tolkning av texter mångsidigt • beaktar upphovsrätten och hänvisar på ett naturligt sätt till källor hen använt • utvecklar sina färdigheter i att tolka texter utifrån respons och självvärdering.

Den studerande producerar olika texter och uttrycker känslor, tankar, åsikter och begrepp.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• sätter upp mål för sitt språkliga uttryck och strävar till att rikta in det i enlighet med målen • producerar talade, skrivna eller audiovisuella texter huvudsakligen självständigt genom att använda informations- och kommunikationsteknik och sin multilitteracitet • identifierar skriftspråkets normer • producerar texter som är typiska för den egna branschen och arbetslivet • uttrycker sig begripligt i vanliga talsituationer

	• utvärderar sina färdigheter i att producera texter utifrån respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• sätter upp mål för sitt språkliga uttryck och uttrycker sig huvudsakligen i enlighet med målen • producerar talade, skrivna eller audiovisuella texter genom att använda informations- och kommunikationsteknik och sin multilitteracitet • strävar till att använda skriftspråkets normer • utarbetar texter som är typiska för och som motsvarar textbruket inom den egna branschen • uttrycker sig begripligt i talsituationer • utvärderar realistiskt sina färdigheter i att producera texter genom att identifiera sina styrkor och utvecklingsbehov
Goda G4	
Berömliga B5	• sätter upp mål för sitt språkliga uttryck och uttrycker sig i enlighet med målen • producerar talade, skrivna eller audiovisuella texter genom att använda informations- och kommunikationsteknik och sin multilitteracitet och strävar efter att bedöma hur ändamålsenliga olika alternativ är • använder huvudsakligen skriftspråkets normer och redigerar uttrycket och strukturen i den text hen producerat • producerar texter som motsvarar textbruket inom den egna branschen och i arbetslivet • använder ett interaktivt talspråk • utvecklar sina färdigheter i att producera texter utifrån respons och självvärdering

Valbara mål för kunnandet, 3 kp

Den studerande

- kan utveckla sina kommunikations- och interaktionsfärdigheter
- kan utveckla sina språkfärdigheter som behövs inom den egna branschen
- kan tolka och producera olika texter
- känner till språkets och litteraturens former och betydelse.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande utvecklar sina kommunikations- och interaktionsfärdigheter.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• uttrycker sakligt sina åsikter och strävar till att motivera dem • strävar till att beakta andras ståndpunkter vid interaktion • observerar människors non-verbala kommunikation och dess påverkan på mottagandet av budskapet • utvärderar sina kommunikations- och interaktionsfärdigheter utifrån respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• är artig och flexibel i interaktionssituationer • beaktar mottagaren och situationen i sin kommunikation • beaktar den non-verbala kommunikationens påverkan när hen uttrycker sig

	• utvärderar realistiskt sina kommunikations- och interaktionsfärdigheter genom att identifiera sina styrkor och utvecklingsbehov
Goda G4	
Berömliga B5	• uttrycker sig logiskt och åskådligt i olika interaktionssituationer • kommunicerar med beaktande av andra även i konflikt- och problemsituationer • kan tolka regler i non-verbal kommunikation i sin interaktion och jämför kulturella betydelser • strävar till att utveckla sina kommunikations- och interaktionsfärdigheter utifrån respons och självvärdering.

Den studerande utvecklar sina språkfärdigheter som behövs inom den egna branschen.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• utvidgar behärskandet av begrepp och språkliga normer inom den egna branschen • framför både ett spontant och ett förberett inlägg eller håller ett muntligt anförande om ett ämne som är bekant för hen • följer huvudsakligen självständigt mötes- och förhandlingsrutiner i arbetslivet och strävar till att använda situationsbundna uttryck • utvärderar sin språkfärdighet inom den egna branschen utifrån respons
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• behärskar centrala begrepp och språkliga normer inom sin bransch • framför ett på förhand förberett inlägg eller håller ett muntligt anförande om ett ämne inom den egna branschen • följer mötes- och förhandlingsrutiner i arbetslivet och använder situationsbundna uttryck • utvärderar sin språkfärdighet inom den egna branschen realistiskt, så att hen identifierar styrkor och utvecklingsbehov
Goda G4	
Berömliga B5	• använder mångsidigt begrepp och språkliga normer inom den egna branschen • håller både ett spontant och ett på förhand förberett, åskådligt anförande om ett ämne inom den egna branschen • följer smidigt mötes- och förhandlingsrutiner i arbetslivet och använder situationsbundna uttryck • utvecklar sin språkfärdighet inom den egna branschen utifrån respons och självvärdering.

Den studerande tolkar och producerar olika texter.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• bekantar sig med olika textgenrer • känner till kraven för situationsanpassad användning av textgenrer • producerar under handledning texter ensam och tillsammans med andra • ger och tar under handledning emot konstruktiv respons på producerade texter • utvärderar sin förmåga att tolka och producera texter utifrån respons

Nöjaktiga N2	
Goda G3	• bekantar sig med olika textgenrer och analyserar genrernas uttryckssätt • producerar och tolkar texter ensam och tillsammans med andra • redigerar egna texter utifrån respons • ger och tar emot respons på en producerad text • utvärderar realistiskt sin förmåga att tolka och producera texter genom att identifiera sina styrkor och utvecklingsbehov
Goda G4	
Berömliga B5	• bekantar sig med olika textgenrer och analyserar genrernas uttryckssätt mångsidigt • producerar och tolkar mångsidigt texter ensam och tillsammans med andra • ger konstruktiv respons på producerade texter och tar emot respons • redigerar egna texter och utvecklar sin skrivförmåga utifrån respons • utvecklar sin förmåga att tolka och producera texter utifrån respons och självvärdering.

Den studerande känner till språkets och litteraturens former och betydelse.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• känner till mångfalden av språk, kultur och identiteter i interaktionen • bekantar sig med språkets centrala struktur, register och stil • bekantar sig med olika genrer inom litteraturen • gör iakttagelser i samband med sitt läsande
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• uppmärksammar mångfalden av språk, kultur och identiteter i sin interaktion • identifierar mångsidigt språkets struktur, register och stil • läser olika genrer inom litteraturen • utvärderar sitt läsande
Goda G4	
Berömliga B5	• tillämpar sitt kunnande om mångfalden i språk, kultur och identiteter i interaktionen • identifierar mångsidigt språkets struktur, register och stil och förstår hur språkval påverkar texter • läser olika genrer inom litteraturen och analyserar det lästa • utvärderar och utvecklar sitt läsande.

Kommunikation och interaktion på det andra inhemska språket, finska

Obligatoriska mål för kunnandet, 2 kp

Den studerande kan

- använda det finska språket i sin kommunikation på ett interaktivt sätt
- förstå olika slags texter och skriva enklare texter på finska
- kan söka information från olika finskspråkiga källor och använda dem i sin kommunikation
- förstå betydelsen av att kunna finska i arbetslivet

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande använder det finska språket i sin kommunikation på ett interaktivt sätt.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• förstår enkla instruktioner och tilltal på en arbetsplats • gör sig förstådd i interaktionen med kunder eller kollegor • deltar i vardagliga samtal i en finskspråkig arbetsmiljö
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• förstår tydliga instruktioner och samtal i normalt tempo på en arbetsplats • uttrycker sig tydligt och agerar ändamålsenligt i interaktionen med kunder och kollegor • deltar i olika slags diskussioner i en finskspråkig arbetsmiljö
Goda G4	
Berömliga B5	• förstår även i snabbt tempo olika slags instruktioner och diskussioner på en arbetsplats • uttrycker sig väluttryckt och agerar flexibelt i interaktionen med kunder och kollegor • deltar aktivt i olika slags diskussioner i en finskspråkig arbetsmiljö

Den studerande förstår olika slags texter och skriver enklare texter på finska.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• förstår innebörden i olika slags texter • skriver korta texter och gör enkla dokument enligt mall
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• förstår innebörden och det centrala innehållet i olika slags texter • skriver texter och gör ändamålsenliga dokument
Goda G4	
Berömliga B5	• förstår genomgående innebörden och innehållet i olika slags texter • skriver och bearbetar texter enligt respons och gör självständigt ändamålsenliga dokument.

Den studerande söker information från olika finskspråkiga källor och använder dem i sin kommunikation.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• söker information från enklare källor och använder dem i sin kommunikation
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• söker information från olika källor och använder dem på ett mångsidigt sätt i sin kommunikation
Goda G4	
Berömliga B5	• söker information från olika källor, också svårare, och använder dem på ett flexibelt och kritiskt sätt i sitt arbete.

Den studerande förstår betydelsen av att kunna finska i arbetslivet.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	förstår betydelsen av att kunna finska i arbetslivet och gör sig förstådd i en finskspråkig arbetsmiljö
Nöjaktiga N2	
Goda G3	förstår betydelsen av att kunna finska i arbetslivet och arbetar väl i en finskspråkig arbetsmiljö
Goda G4	
Berömliga B5	förstår betydelsen av att kunna finska i arbetslivet och deltar aktivt i en finskspråkig arbetsmiljö

Valbara mål för kunnandet, 3 kp

Den studerande kan

- diskutera och argumentera på ett säkert och kreativt sätt
- förstå och skriva arbetslivsrelaterade texter
- känna till sina strategier för språkinläring

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande diskuterar och argumenterar på ett säkert och kreativt sätt.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	- uttrycker och motiverar sina åsikter och beaktar även andras åsikter i en diskussion - presenterar muntligt ett bekant ämne på ett kreativt sätt
Nöjaktiga N2	
Goda G3	- uttrycker och motiverar på ett övertygande sätt sina åsikter och beaktar även olika åsikter i en diskussion - muntligt presentera ett ämne på ett förståeligt och kreativt sätt
Goda G4	
Berömliga B5	- uttrycker och analyserar på ett självkritiskt sätt sina åsikter och kommunicerar på ett konstruktivt sätt i en diskussion - kan muntligt presentera även ett mer krävande ämne på ett logiskt och kreativt sätt.

Den studerande förstår och skriver arbetslivsrelaterade texter.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	- förstår innebörden i en arbetslivsrelaterad text och kan kortfattat återge dess innehåll - skriver korta och enkla yrkesinriktade texter
Nöjaktiga N2	
Goda G3	- förstår innebörden och det centrala innehållet i en arbetslivsrelaterad text och anknyter informationen till egna erfarenheter - skriver yrkesinriktade texter på ett tydligt sätt

Goda G4	
Berömliga B5	• förstår både innebörden och budskapet i en arbetslivsrelaterad text och analyserar textens innehåll • skriver väl strukturerade yrkesinriktade texter

Den studerande känner till sina strategier för språkinläring.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• är medveten om sin personliga inlärningsstrategi
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• känner till de svaga och starka sidorna i sin inlärningsstrategi
Goda G4	
Berömliga B5	• prövar nya inlärningsstrategier och inlärningsstilar.

Kommunikation och interaktion på ett främmande språk

Obligatoriska mål för kunnandet, 3 kp

Den studerande kan

- använda det främmande språket i olika interaktionssituationer
- söka information från olika källor på ett främmande språk
- verka i en flerspråkig och mångkulturell miljö.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande använder det främmande språket i olika interaktionssituationer.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• klarar sig vanligen i interaktionssituationer genom att använda språket och visar att hen förstår enkelt språk som talas i långsamt tempo • berättar om sig själv och sina uppgifter genom att svara på frågor i förutsägbara och bekanta situationer • producerar korta meddelanden och texter som behövs i interaktionen • tolkar korrekt de vanligaste termerna, meddelandena och anvisningarna i den egna verksamheten • strävar till att utvärdera och utveckla sin språkfärdighet
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• klarar sig vanligen i interaktionssituationer genom att använda språket och visar att hen förstår vanligt språk som talas i normalt tempo • berättar om sig själv och sina uppgifter på ett förståeligt sätt och deltar i en diskussion förutsatt att diskussionspartnern talar tydligt • producerar meddelanden och texter som behövs i interaktionen • tolkar korrekt och följer de texter och anvisningar som rör den egna verksamheten samt ställer förtydligande frågor • utvärderar och utvecklar sin språkfärdighet
Goda G4	

Berömliga B5	• klarar sig på ett naturligt sätt i interaktionssituationer genom att använda språket och visar att hen förstår vanligt språk som talas i normalt tempo • berättar i bekanta situationer om sin verksamhet och normer och sätt som hör ihop med den samt frågar efter ytterligare riktlinjer för sin verksamhet • producerar smidigt vanliga meddelanden och texter samt fyller i olika dokument • tolkar korrekt de texter och anvisningar och den respons som rör den egna verksamheten • utvärderar och utvecklar sin språkfärdighet mångsidigt och på eget initiativ.
--------------	--

Den studerande söker information i olika källor på ett främmande språk.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• söker under handledning information på ett främmande språk i material och anvisningar som rör den egna verksamheten • bedömer och väljer under handledning information utifrån ändamålsenlighet, pålitlighet och aktualitet
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• söker mångsidigt information som behövs i verksamheten på ett främmande språk • bedömer och väljer information utifrån ändamålsenlighet, pålitlighet och aktualitet
Goda G4	
Berömliga B5	• söker självständigt och mångsidigt information som behövs i verksamheten på ett främmande språk, tillämpar sina kunskaper och färdigheter samt motiverar sina lösningar gällande val och tillämpning av informationen • bedömer och väljer mångsidigt och kritiskt information utifrån ändamålsenlighet, pålitlighet och aktualitet.

Den studerande verkar i en flerspråkig och mångkulturell miljö.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• är medveten om betydelsen av det språk som hen studerat och den kultur som det representerar • strävar till att bemöta människor jämlikt och med en positiv inställning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• använder språket i en flerspråkig eller mångkulturell miljö • bemöter människor jämlikt och med en positiv inställning
Goda G4	
Berömliga B5	• tillämpar sina kunskaper och färdigheter i det främmande språket på ett flexibelt sätt • bemöter människor exceptionellt jämlikt och med en positiv inställning.

Valbara mål för kunnandet, 3 kp

Den studerande kan

- kommunicera på ett främmande språk i arbetslivssituationer

- verka aktivt som medborgare i situationer på ett främmande språk.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande kommunicerar på ett främmande språk i arbetslivssituationer.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• berättar om sig själv och sina arbetsuppgifter samt svarar på enkla frågor • klarar sig i interaktionssituationer på standardspråk i vilka man även talar om frågor som hör ihop med de vanligaste arbetsuppgifterna • uttrycker sig på det sätt situationen kräver, men behöver emellanåt handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• berättar på ett förståeligt sätt om sig själv och branschens arbetsuppgifter, deltar i en diskussion samt frågar efter ytterligare anvisningar som gäller arbetet • klarar sig i många olika interaktionssituationer som hör ihop med arbetet • uttrycker sig på det sätt situationen kräver
Goda G4	
Berömliga B5	• berättar om sin arbetsplats, sitt arbete och därtill hörande normer och rutiner genom att använda ett rätt brett ordförråd och genom att dessutom utreda motsvarande frågor i andra länder • klarar sig på ett naturligt sätt i olika interaktionssituationer som hör ihop med arbetet, även i sådana där man behandlar mer krävande frågor • uttrycker sig flexibelt på det sätt situationen kräver.

Den studerande verkar som aktiv medborgare i situationer på ett främmande språk.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• identifierar hur man på ett främmande språk kan påverka genom att använda olika medier • verkar i olika situationer i arbete och vardagsliv på ett främmande språk i enlighet med sina rättigheter och skyldigheter genom att hen förstår de mest centrala principerna för samhälleligt beslutsfattande • strävar i sin verksamhet till att beakta de centrala dragen i olika kulturer och förstår dem
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• använder ett främmande språk för att påverka genom att använda olika medier • verkar konsekvent i olika situationer i arbete och vardagsliv på ett främmande språk i enlighet med sina rättigheter och skyldigheter genom att hen förstår de mest centrala principerna för samhälleligt beslutsfattande • beaktar i sin verksamhet de centrala dragen i olika kulturer och förstår dem
Goda G4	

Berömliga B5	• använder på ett argumenterande sätt ett främmande språk för att påverka genom att använda olika medier på ett kreativt sätt • verkar konsekvent och exemplariskt i olika situationer i arbete och vardagsliv på ett främmande språk i enlighet med sina rättigheter och skyldigheter genom att hen har en bred förståelse för de mest centrala principerna för samhälleligt beslutsfattande • beaktar på ett mångsidigt sätt de centrala dragen i olika kulturer och förstår dem.
--------------	---

Verksamhet i den digitala miljön

Obligatoriska mål för kunnandet, 2 kp

Den studerande kan

- använda den vanligaste utrustningen för informations- och kommunikationsteknik och gör val i fråga om den
- använda digitala tjänster och program.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande använder utrustning för informations- och kommunikationsteknik och gör val i fråga om den.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• väljer utrustning som är lämplig för ändamålet delvis under handledning • använder den vanligaste utrustningen för informations- och kommunikationsteknik på det sätt som medborgarfärdigheterna förutsätter delvis under handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• väljer utrustning som är lämplig för ändamålet • använder den vanligaste utrustningen för informations- och kommunikationsteknik på det sätt som medborgarfärdigheterna förutsätter
Goda G4	
Berömliga B5	• väljer lämplig utrustning för olika ändamål • använder smidigt och mångsidigt den vanligaste utrustningen för informations- och kommunikationsteknik på det sätt som medborgarfärdigheterna förutsätter.

Den studerande använder digitala tjänster och program.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• söker information om ändamålsenliga digitala tjänster och program delvis under handledning • använder digitala tjänster och program i sina arbetsuppgifter delvis under handledning • använder och delar det digitala innehållet med beaktande av upphovsrätten delvis under handledning • följer anvisningar om informationssäkerhet och datasekretess

	förstår principerna för hur man skapar och skyddar sin nätidentitet
Nöjaktiga N2	
Goda G3	- söker information om ändamålsenliga digitala tjänster och program - använder digitala tjänster och program i sina arbetsuppgifter - använder och delar digitala innehåll med beaktande av upphovsrätten - följer anvisningar om informationssäkerhet och datasekretess - förstår principerna för hur man skapar och skyddar sin nätidentitet
Goda G4	
Berömliga B5	- söker systematiskt information om ändamålsenliga digitala tjänster och program - använder smidigt och mångsidigt digitala tjänster och program i sina arbetsuppgifter - använder och delar mångsidiga digitala innehåll med beaktande av upphovsrätten - följer systematiskt anvisningar om informationssäkerhet och datasekretess - förstår principerna för hur man skapar och skyddar sin nätidentitet.

Valbara mål för kunnandet, 3 kp

Den studerande kan

- använda olika digitala miljöer och program i sina arbetsuppgifter
- producera och dela digitala material i nätverk kring det egna yrket.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande använder olika digitala miljöer och program i sina arbetsuppgifter.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	- arbetar i digitala miljöer och nätverk delvis under handledning - använder program i sitt arbete inom yrkesinriktade nätverk, men behöver ibland handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	- arbetar i digitala miljöer och nätverk - använder program i sitt arbete inom yrkesinriktade nätverk
Goda G4	
Berömliga B5	- är aktiv i digitala miljöer och nätverk - använder mångsidigt program i sitt arbete inom yrkesinriktade nätverk

Den studerande producerar och delar digitala material i nätverk kring det egna yrket.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	producerar digitala material i yrkesinriktade nätverk delvis under handledning

	• delar material internt i en arbetsgrupp och följer anvisningarna om upphovsrätt
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• producerar digitala material i yrkesinriktade nätverk • delar material och följer anvisningarna om upphovsrätt
Goda G4	
Berömliga B5	• producerar mångsidiga digitala material i yrkesinriktade nätverk • delar material och följer systematiskt anvisningarna om upphovsrätt.

Konst och kreativt uttryck

Obligatoriska mål för kunnandet, 1 kp

Den studerande kan

- identifiera betydelsen av kulturer och konst för välbefinnandet
- uttrycka sig själv genom konst och kreativt uttryck
- uttrycka sig själv kreativt genom att skriva och använda fiktiva texter.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande identifierar betydelsen av kulturer och konst för välbefinnandet.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• identifierar kultur- och konstformer i sitt arbete • identifierar exempel på lokal, nationell och europeisk kultur och konst under handledning • observerar hur konst och kultur inverkar på välbefinnandet
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• använder olika kultur- och konstformer i sitt arbete • identifierar exempel på lokal, nationell och europeisk kultur och konst • identifierar hur konst och kultur inverkar på välbefinnandet
Goda G4	
Berömliga B5	• använder mångsidigt kultur- och konstformer i sitt arbete • identifierar mångsidiga exempel på lokal, nationell och europeisk kultur och konst • identifierar mångsidigt hur konst och kultur inverkar på välbefinnandet.

Den studerande uttrycker sig själv genom konst och kreativt uttryck.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• utvecklar sitt kreativa uttryck delvis under handledning • uttrycker sig själv genom konst och kreativt uttryck självständigt eller i samarbete med andra delvis under handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• utvecklar sitt kreativa uttryck

	uttrycker sig själv genom konst och kreativt uttryck självständigt eller i samarbete med andra
Goda G4	
Berömliga B5	- utvecklar målmedvetet sitt kreativa uttryck - uttrycker sig själv mångsidigt genom konst och kreativt uttryck självständigt eller i samarbete med andra

Den studerande uttrycker sig själv kreativt genom att skriva och använda fiktiva texter.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	- prövar kreativt skrivande - använder fiktiva texter när hen skriver - identifierar exempel från skönlitteraturen som stöd för arbetet
Nöjaktiga N2	
Goda G3	- prövar olika sätt att skriva kreativt - använder olika fiktiva texter när hen skriver - använder skönlitteratur som stöd för sitt arbete
Goda G4	
Berömliga B5	- prövar mångsidiga sätt att skriva kreativt - använder mångsidiga fiktiva texter när hen skriver - använder mångsidig skönlitteratur som stöd för sitt arbete

Valbara mål för kunskandet, 3 kp

Den studerande kan

- observera och samla information om kulturmiljön och dess fenomen
 - planera och testa utförandet av ett verk, en produkt eller en tjänst genom kreativa uttryckssätt

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande observerar och samlar information om kulturmiljön och dess fenomen.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	- observerar sin kulturmiljö tillsammans med andra - samlar information om fenomen i sin kulturmiljö som stöd för sitt arbete
Nöjaktiga N2	
Goda G3	- observerar sin kulturmiljö - samlar information om fenomen i sin kulturmiljö ur ett perspektiv som hen själv väljer som stöd för sitt arbete
Goda G4	
Berömliga B5	- observerar mångsidigt sin kulturmiljö - samlar information om fenomen i sin kulturmiljö ur ett perspektiv som hen själv väljer som stöd för sitt arbete.

Den studerande planerar och testar utförandet av ett verk, en produkt eller en tjänst genom kreativa uttryckssätt.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	- planerar ett verk, en produkt eller en tjänst i mindre skala genom att använda kreativa uttryckssätt - testar utförandet av ett verk, en produkt eller en tjänst i mindre skala genom kreativt uttryck
Nöjaktiga N2	
Goda G3	- planerar ett verk, en produkt eller en tjänst genom att använda kreativa uttryckssätt - testar utförandet av ett verk, en produkt eller en tjänst genom kreativt uttryck
Goda G4	
Berömliga B5	- planerar ett verk, en produkt eller en tjänst genom att använda kreativa uttryckssätt - testar utförandet av ett verk, en produkt eller en tjänst genom kreativt uttryck.

2.19. Kunnande i matematik och naturvetenskap, 6 kp (400013)

Matematik och tillämpad matematik

Obligatoriska mål för kunnandet, 4 kp

Den studerande kan

- utföra räkneoperationer, omvandla måttenheter och tillämpa ekonomisk matematik i den omfattning som krävs i den egna branschen och i vardagslivet
- göra observationer och dra slutsatser om figurers och kroppars geometriska egenskaper
- använda logisk slutledningsförmåga, ekvationer och nödvändiga tekniska hjälpmedel vid lösning av matematiska problem
- bedöma resultatens korrekthet och storleksordning samt den använda lösningsmetoden
- utvärdera sitt kunnande i den egna branschens matematik.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande utför räkneoperationer, omvandlar måttenheter och tillämpar ekonomisk matematik i den omfattning som krävs i den egna branschen och i vardagslivet.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	- utför räkneoperationer som anknyter till den egna branschen och vardagslivet, såsom grundläggande räkneoperationer och procenträkning - omvandlar måttenheter - gör med hjälp av instruktioner enkla ekonomisk-matematiska beräkningar som anknyter till vardags- och arbetslivet - märker förhållanden mellan storheter och proportionaliteter
Nöjaktiga N2	
Goda G3	utför smidigt räkneoperationer som anknyter till den egna branschen och vardagslivet, såsom grundläggande räkneoperationer och procenträkning

	• omvandlar måttenheter på egen hand • gör enkla ekonomisk-matematiska beräkningar som anknyter till vardags- och arbetslivet • märker och identifierar förhållanden mellan storheter och proportionaliteter
Goda G4	
Berömliga B5	• tillämpar räkneoperationer som behövs i den egna branschen och i vardagslivet, såsom grundläggande räkneoperationer och procenträkning, samt bedömer resultatens noggrannhet • omvandlar måttenheter smidigt och självständigt • gör ekonomisk-matematiska beräkningar som anknyter till vardags- och arbetslivet och gör välgrundade slutsatser utifrån jämförelser • förstår vad som avses med förhållande mellan storheter och proportionalitet.

Den studerande gör observationer och drar slutsatser om geometriska egenskaper hos figurer och kroppar.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• utför de vanligaste area- och volymberäkningarna • löser praktiska problem med hjälp av geometri, men behöver emellanåt handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• utför smidigt de vanligaste area- och volymberäkningarna • löser praktiska problem inom branschen med hjälp av geometri
Goda G4	
Berömliga B5	• tillämpar area- och volymberäkningar på arbetsuppgifter och bedömer resultaten • löser praktiska problem inom den egna branschen med hjälp av geometri.

Den studerande använder logisk slutledningsförmåga, ekvationer och nödvändiga tekniska hjälpmedel vid lösning av matematiska problem.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• löser centrala matematiska problem som rör den egna branschen med hjälp av de grundläggande räkneoperationerna • använder enkla matematiska ekvationer för lösning av enkla matematiska problem, men behöver emellanåt handledning • använder räknare och andra tekniska hjälpmedel, såsom matematiska dataprogram, för att lösa elementära matematiska uppgifter som anknyter till arbetsuppgifterna • använder enligt instruktioner tabeller och ritningar för att lösa uppgifter i arbetslivet • behandlar statistiska material och tolkar statistiska mått, men behöver emellanåt handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• löser problem som rör den egna branschen med hjälp av matematiska metoder • använder enkla matematiska ekvationer för att lösa enkla matematiska problem

	• använder smidigt räknare och andra hjälpmedel, såsom matematiska dataprogram, för att lösa problem som anknyter till yrkesområdet • använder tabeller och ritningar för att lösa uppgifter i arbetslivet • behandlar på egen hand statistiska material och tolkar statistiska mått
Goda G4	
Berömliga B5	• tillämpar matematiska metoder för att formulera och lösa problem som rör den egna branschen samt bedömer resultatens tillförlitlighet och noggrannhet • använder matematiska ekvationer för att lösa matematiska problem • använder mångsidigt och effektivt egenskaperna hos en räknare och andra hjälpmedel, såsom matematiska dataprogram, för att lösa problem som rör yrkesområdet • använder tabeller, ritningar och annat statistiskt producerat material för att lösa matematiska problem i arbetslivet • behandlar på egen hand och smidigt statistiska material och tolkar statistiska mått.

Den studerande bedömer resultatens riktighet och storleksordning samt den använda lösningsmetoden.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• kontrollerar resultatens riktighet och storleksordning • bedömer om den använda lösningsmetoden är användbar, men behöver emellanåt handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• kontrollerar resultatens riktighet och storleksordning samt identifierar eventuella felkällor • bedömer på ett logiskt sätt om den använda lösningsmetoden är användbar
Goda G4	
Berömliga B5	• kontrollerar resultatens riktighet och storleksordning och beaktar eventuella felkällor • bedömer på ett logiskt sätt lösningsmetodens användbarhet och eventuella andra lösningsmetoder för att få resultat.

Den studerande utvärderar sitt kunnande i den egna branschens matematik.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• identifierar på ett välgrundat sätt sina matematiska styrkor och utvecklingsområden som är relevanta för den egna branschen
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• identifierar på ett välgrundat och konsekvent sätt sina matematiska styrkor och utvecklingsområden som är relevanta för den egna branschen
Goda G4	
Berömliga B5	• identifierar på ett välgrundat och konsekvent sätt sina matematiska styrkor och utvecklingsområden som är relevanta för den egna branschen samt ger förslag på hur kunnandet i matematik kan utvecklas.

Valbara mål för kunskand, 3 kp

Den studerande kan

- lösa matematiska problem som rör den egna branschen genom slutledning, ekvationer och funktioner
- skaffa, gruppera och tolka matematisk information
- producera information utifrån ett statistiskt material, tolka grafiska framställningar och beräkna sannolikheter
- bedöma matematiska lösningars riktighet och resultatens storleksordning
- tillämpa den ekonomiska matematik som behövs i vardags- och arbetslivet
- utvärdera sitt kunskande i matematik.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande löser matematiska problem som rör den egna branschen genom slutledning, ekvationer och funktioner.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• löser matematiska problem som rör den egna branschen genom slutledning, men behöver emellanåt handledning • använder enkla matematiska ekvationer för att lösa matematiska problem som rör den egna branschen • använder tabeller och ritningar i branschspecifika uppgifter enligt instruktioner
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• löser matematiska problem som rör den egna branschen genom slutledning • löser vanliga problem som rör vardagslivet och den egna branschen med hjälp av matematik • använder ekvationer, tabeller och ritningar i branschspecifika uppgifter
Goda G4	
Berömliga B5	• löser på ett självständigt och konsekvent sätt matematiska problem som rör den egna branschen genom slutledning • gör modeller och löser vanliga problem som rör vardagslivet och den egna branschen med hjälp av matematik • använder ekvationer, tabeller och ritningar i branschspecifika uppgifter och bedömer deras användbarhet.

Den studerande skaffar, grupperar och tolkar matematisk information.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• identifierar central matematisk information som rör den egna branschen • samlar information i grafisk form och i tabellform från olika källor och grupperar den
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• identifierar och jämför matematisk information som rör den egna branschen enligt behov genom att använda statistik, tabeller och grafiska framställningar som källor • samlar information i grafisk form och i tabellform från olika källor samt grupperar och analyserar den

Goda G4	
Berömliga B5	• identifierar, bedömer och drar slutsatser utifrån matematisk information som rör den egna branschen • samlar information på ett mångsidigt sätt genom att tillämpa och använda statistik, tabeller och grafiska framställningar som informationskällor och grupperar information för olika behov utifrån dessa.

Den studerande producerar information utifrån ett statistiskt material, tolkar grafiska framställningar och beräknar sannolikheter.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• producerar utifrån ett statistiskt material de viktigaste statistiska måtten, men behöver handledning • förstår sannolikhetskalkylens betydelse i sitt arbete och beräknar enkla sannolikheter
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• producerar utifrån ett statistiskt material de viktigaste statistiska måtten • förstår sannolikhetskalkylens betydelse i sitt arbete och beräknar sannolikheter
Goda G4	
Berömliga B5	• producerar på egen hand de viktigaste statistiska måtten utifrån ett statistiskt material • förstår sannolikhetskalkylens betydelse i sitt arbete och beräknar sannolikheter på egen hand.

Den studerande bedömer matematiska lösningars riktighet och resultatets storleksordning.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• kontrollerar enkla matematiska lösningars riktighet och uppfattar resultatets storleksordning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• kontrollerar matematiska lösningars riktighet och kommer fram till resultatets storleksordning genom slutledning
Goda G4	
Berömliga B5	• kontrollerar riktigheten i matematiska lösningar som består av flera steg och kommer fram till resultatets storleksordning genom slutledning.

Den studerande tillämpar ekonomisk matematik som behövs i vardags- och arbetslivet.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• gör enkla kostnads- och lönsamhetsjämförelser
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• gör kostnads- och lönsamhetsjämförelser och drar slutsatser utifrån jämförelserna
Goda G4	

Berömliga B5	• gör kostnads- och lönsamhetsjämförelser som består av flera steg och drar välgrundade slutsatser utifrån jämförelserna.
--------------	---

Den studerande utvärderar sitt kunnande i matematik.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• identifierar på ett välgrundat sätt styrkorna och utvecklingsområdena i sitt kunnande i matematik
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• identifierar och utvärderar på ett välgrundat och konsekvent sätt styrkorna och utvecklingsområdena i sitt kunnande i matematik
Goda G4	
Berömliga B5	• identifierar och utvärderar på ett välgrundat och konsekvent sätt sitt kunnande i matematik samt ger förslag på hur kunnandet kan utvecklas.

Fysikaliska och kemiska fenomen och tillämpning av dem

Obligatoriska mål för kunnandet, 2 kp

Den studerande kan

- identifiera de centrala fysikaliska begreppen och tillämpa dem i vardags- och arbetslivet
- beakta de kemiska ämnena och deras egenskaper i sitt arbete
- utvärdera sitt kunnande i fysik och kemi inom den egna branschen.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande identifierar de centrala fysikaliska begreppen och tillämpar dem i vardags- och arbetslivet.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• beskriver vanliga fysikaliska fenomen med de centrala begreppen • kopplar samman vanliga egenskaper och storheter som anknyter till fysikaliska fenomen, men behöver tidvis handledning • använder sina färdigheter i fysik i sitt arbete, men behöver handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• beskriver och förklarar fysikaliska fenomen med de centrala begreppen • kopplar samman vanliga egenskaper och storheter som anknyter till fysikaliska fenomen • använder sina färdigheter i fysik i sitt arbete på ett mångsidigt sätt
Goda G4	
Berömliga B5	• beskriver och förklarar mångsidigt fysikaliska fenomen med de centrala begreppen

	• kopplar samman egenskaper och storheter som anknyter till fysikaliska fenomen • tillämpar sina färdigheter i fysik i sitt arbete på ett mångsidigt sätt.
--	---

Den studerande beaktar de kemiska ämnena och deras egenskaper i sitt arbete.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• beskriver vanliga kemiska fenomen med de centrala begreppen • beaktar egenskaperna och de eventuella miljöriskerna hos de kemiska ämnen som är vanligast i det egna arbetet • hanterar kemiska ämnen utan att orsaka fara för sig själv, andra eller miljön
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• beskriver och förklarar kemiska fenomen med de centrala begreppen • beaktar egenskaperna och de eventuella miljöriskerna hos de kemiska ämnen som används i det egna arbetet • hanterar kemiska ämnen utan att orsaka fara för sig själv, andra eller miljön
Goda G4	
Berömliga B5	• beskriver och förklarar mångsidigt kemiska fenomen med de centrala begreppen • beaktar på ett ansvarsfullt sätt egenskaperna och de eventuella miljöriskerna hos de kemiska ämnen som används i det egna arbetet • hanterar kemiska ämnen utan att orsaka fara för sig själv, andra eller miljön.

Den studerande utvärderar sitt kunnande i fysik och kemi inom den egna branschen.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• identifierar på ett välgrundat sätt sina styrkor och utvecklingsområden i fysik och kemi som är relevanta för den egna branschen
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• identifierar på ett välgrundat och konsekvent sätt sina styrkor och utvecklingsområden i fysik och kemi som är relevanta för den egna branschen
Goda G4	
Berömliga B5	• identifierar på ett välgrundat och konsekvent sätt sina styrkor och utvecklingsområden i fysik och kemi som är relevanta för branschen samt ger förslag på hur kunnandet kan utvecklas.

Valbara mål för kunnandet, 3 kp

Den studerande kan

- beskriva och förklara fenomen i sin egen bransch med hjälp av fysikaliska begrepp och lagbundenheter
- göra experimentella mätningar och observationer av fysikaliska och kemiska fenomen som rör den egna branschen
- behandla experimentella mätresultat och analysera observationer av fysikaliska och kemiska fenomen inom den egna branschen

- utvärdera sitt kunnande i fysik och kemi.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande beskriver och förklarar fenomen i sin egen bransch med hjälp av fysikaliska begrepp och lagbundenheter.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• beskriver och förklarar begrepp och lagbundenheter inom värmelära, mekanik, våglära och ellära i sina arbetsuppgifter, men behöver emellanåt handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• beskriver och förklarar konsekvent begrepp och lagbundenheter inom värmelära, mekanik, våglära och ellära i sina arbetsuppgifter
Goda G4	
Berömliga B5	• beskriver och förklarar självständigt begrepp och lagbundenheter inom värmelära, mekanik, våglära och ellära i sina arbetsuppgifter.

Den studerande gör experimentella mätningar och observationer av fysikaliska och kemiska fenomen som rör den egna branschen.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• beräknar halter och ämnesmängder, men behöver emellanåt handledning • söker information i säkerhetsdatablad för kemikalier, men behöver emellanåt handledning • utför mätningar och experimentella observationer med metoder och verktyg som är lämpliga för branschen, men behöver emellanåt handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• beräknar halter och ämnesmängder • söker information i säkerhetsdatablad för kemikalier som används i vardagslivet och i den egna branschen • utför på egen hand mätningar och experimentella observationer med metoder och verktyg som är lämpliga för branschen
Goda G4	
Berömliga B5	• beräknar självständigt halter och ämnesmängder • söker information i säkerhetsdatablad för kemikalier med hjälp av mångsidiga informationskällor • planerar och utför på egen hand mätningar och experimentella observationer med metoder och verktyg som är lämpliga för branschen.

Den studerande behandlar experimentella mätresultat och analyserar observationer av fysikaliska och kemiska fenomen inom den egna branschen.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• presenterar de centrala resultaten med tabeller och grafiska framställningar

	• bedömer mätresultatens tillförlitlighet, men behöver emellanåt handledning • fastställer eventuella felfaktorer och meddelar resultatet med tillräcklig noggrannhet, men behöver emellanåt handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• presenterar de centrala resultaten med tabeller och grafiska framställningar • bedömer mätresultatens tillförlitlighet på ett konsekvent sätt • fastställer eventuella felfaktorer och meddelar resultatet med tillräcklig noggrannhet
Goda G4	
Berömliga B5	• presenterar på ett åskådligt sätt de centrala resultaten med tabeller och grafiska framställningar • bedömer självständigt mätresultatens tillförlitlighet och drar slutsatser utifrån dem • fastställer eventuella felfaktorer och meddelar resultatet med rätt noggrannhet

Den studerande utvärderar sitt kunnande i fysik och kemi.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• identifierar på ett välgrundat sätt styrkorna och utvecklingsområdena i sitt kunnande i fysik och matematik
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• identifierar och utvärderar på ett välgrundat och konsekvent sätt styrkorna och utvecklingsområdena i sitt kunnande i fysik och kemi
Goda G4	
Berömliga B5	• identifierar och utvärderar på ett välgrundat och konsekvent sätt styrkorna och utvecklingsområdena i sitt kunnande i fysik och kemi samt ger förslag på hur kunnandet kan utvecklas.

2.20. Kunnande om samhälle och arbetsliv, 9 kp (400014)

Att verka i samhället och som medborgare

Obligatoriska mål för kunnandet, 2 kp

Den studerande kan

- vara delaktig i det finländska samhället
- använda och konsumera samhällsliga tjänster
- planera sin egen ekonomi och bedöma riskerna i fråga om den.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande är delaktig i det finländska samhället.
Den studerande

Nöjaktiga N1	• följer principerna om jämställdhet och likabehandling • känner till medborgarnas grundrättigheter och skyldigheter • tar reda på några sätt att påverka i samhället och är en aktiv medborgare
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• följer principerna om jämställdhet och likabehandling • känner till medborgarnas grundrättigheter och skyldigheter • känner till olika sätt att påverka i samhället och är en aktiv medborgare
Goda G4	
Berömliga B5	• följer och främjar principerna om jämställdhet och likabehandling • känner väl till medborgarnas grundrättigheter och skyldigheter • har mångsidig kännedom om olika sätt att påverka i samhället och är en aktiv medborgare.

Den studerande använder och konsumerar samhällliga tjänster.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• använder de samhällliga tjänster som hen behöver • agerar ansvarsfullt och är medveten om sina rättigheter och skyldigheter som konsument • skaffar den information som hen behöver i konsumentfrågor delvis under handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• använder ändamålsenligt de samhällliga tjänster som hen behöver • agerar ansvarsfullt och är medveten om sina rättigheter och skyldigheter som konsument • skaffar den information som hen behöver i konsumentfrågor
Goda G4	
Berömliga B5	• är en medveten användare av samhällliga tjänster • agerar ansvarsfullt och är väl medveten om sina rättigheter och skyldigheter som konsument • skaffar aktivt den information som hen behöver i konsumentfrågor.

Den studerande planerar sin egen ekonomi och bedömer riskerna i fråga om den.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• identifierar faktorer med central inverkan på samhället och den egna ekonomiska situationen • följer upp sina inkomster och utgifter • planerar inköp och jämför olika finansieringsalternativ • sätter upp personliga ekonomiska mål • förutser sin ekonomi i olika livssituationer
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• bedömer faktorer med central inverkan på den egna ekonomiska situationen • följer upp sina inkomster och utgifter på ett planmässigt sätt • planerar inköp och jämför olika finansieringsalternativ • sätter upp personliga ekonomiska mål och följer upp dem

	förutser sin ekonomi i olika livssituationer genom att identifiera riskfaktorer i olika situationer
Goda G4	
Berömliga B5	- bedömer och förutser faktorer som inverkar på den egna ekonomiska situationen - följer upp sina inkomster och utgifter på ett planmässigt och systematiskt sätt - planerar inköp och jämför olika finansieringsalternativ systematiskt och mångsidigt - sätter upp personliga ekonomiska mål, följer upp dem och preciserar vid behov sina mål - förutser sin ekonomi i olika livssituationer, handlar planmässigt för att nå målen och beaktar riskfaktorer i olika situationer.

Valbara mål för kunnandet, 3 kp

Den studerande kan

- delta i samhällelig påverkan
- bedöma den egna branschens betydelse i samhället
- tolka grundläggande samhällsekonomiska begrepp och identifiera de centrala aktörerna.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande deltar i samhällelig påverkan.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	- söker information om några möjligheter till samhällelig påverkan och följer det samhälleliga beslutsfattandet - deltar i samhällelig verksamhet
Nöjaktiga N2	
Goda G3	- söker information om möjligheter till samhällelig påverkan och följer det samhälleliga beslutsfattandet - deltar i verksamhet som riktar in sig på samhällelig påverkan
Goda G4	
Berömliga B5	- söker mångsidigt information om möjligheter till samhällelig påverkan och följer aktivt det samhälleliga beslutsfattandet - deltar målinriktat i verksamhet som riktar in sig på samhällelig påverkan.

Den studerande bedömer den egna branschens betydelse i samhället.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	- följer den samhälleliga diskussionen inom branschen - bedömer den egna branschens betydelse i samhället delvis under handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	- följer och bedömer den samhälleliga diskussionen inom branschen - bedömer den egna branschens betydelse i samhället och framtidsutsikterna

Goda G4	
Berömliga B5	• följer och bedömer den samhälleliga diskussionen inom branschen genom att delta i den på något sätt • bedömer och följer mångsidigt den egna branschens betydelse i samhället och framtidsutsikterna.

Den studerande tolkar grundläggande samhällsekonomiska begrepp och identifierar de centrala aktörerna.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• följer de ekonomiska nyheterna • tar reda på hur den samhälleliga och ekonomiska situationen inverkar på arbetsplatserna och sysselsättningen i den egna branschen • ger exempel på grundläggande samhällsekonomiska begrepp och centrala samhällsekonomiska aktörer
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• följer de ekonomiska nyheterna och förstår ekonomins betydelse i samhället • förstår hur den samhälleliga och ekonomiska situationen inverkar på arbetsplatserna, sysselsättningen och framtiden i den egna branschen • känner till de grundläggande samhällsekonomiska begreppen och identifierar de centrala samhällsekonomiska aktörerna
Goda G4	
Berömliga B5	• följer aktivt de ekonomiska nyheterna och förstår ekonomins betydelse i samhället • förstår hur den samhälleliga och ekonomiska situationen inverkar på arbetsplatserna, sysselsättningen och framtiden i den egna branschen och resonerar mångsidigt om temat • känner till de grundläggande samhällsekonomiska begreppen och de centrala samhällsekonomiska aktörerna samt bedömer deras betydelse för samhällsekonomin.

Att verka i arbetslivet

Obligatoriska mål för kunnandet, 2 kp

Den studerande kan

- ta reda på situationen på arbetsmarknaden och kompetensbehoven i branschen
- ingå arbetsavtal med en arbetsgivare
- arbeta i en arbetsgemenskap.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande tar reda på situationen på arbetsmarknaden och kompetensbehoven i branschen.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• tar reda på situationen på arbetsmarknaden i branschen delvis under handledning • känner till de centrala principerna i arbetsmarknadssystemet

	- känner till exempel på yrkesnätverk i sin bransch - identifierar det kunnande som behövs i arbetsuppgifter i branschen delvis under handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	- tar reda på situationen på arbetsmarknaden i branschen - känner till de centrala principerna i arbetsmarknadssystemet - känner till de centrala yrkesnätverken i sin bransch - identifierar det kunnande som behövs i olika arbetsuppgifter i branschen
Goda G4	
Berömliga B5	- tar reda på situationen på arbetsmarknaden i branschen på ett mångsidigt sätt - känner till och förstår de centrala principerna i arbetsmarknadssystemet - känner till de centrala yrkesnätverken i sin bransch och deltar i deras verksamhet - identifierar det kunnande som behövs i olika arbetsuppgifter på ett mångsidigt sätt.

Den studerande ingår arbetsavtal med en arbetsgivare.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	- sätter sig in i den egna branschens arbetsvillkor och den centrala arbetslagstiftningen delvis under handledning - granskar innehållet i arbetsavtalet i samarbete med en expert
Nöjaktiga N2	
Goda G3	- sätter sig in i den egna branschens arbetsvillkor och den centrala arbetslagstiftningen - granskar innehållet i arbetsavtalet och använder vid behov experthjälp
Goda G4	
Berömliga B5	- sätter sig in i den egna branschens arbetsvillkor och den centrala arbetslagstiftningen på ett heltäckande sätt - granskar självständigt innehållet i arbetsavtalet och diskuterar arbetsvillkoren med arbetsgivaren.

Den studerande arbetar i en arbetsgemenskap.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	- följer arbetstiderna och de överenskomna verksamhetssätten - följer i sitt arbete anvisningarna om utseende och klädsel delvis under handledning - använder i sitt arbete ändamålsenliga skyddskläder och följer arbetarskyddsanvisningarna - arbetar i en diversifierad och mångkulturell arbetsgemenskap
Nöjaktiga N2	
Goda G3	- följer arbetstiderna och de överenskomna verksamhetssätten samt handlar flexibelt i olika situationer - följer i sitt arbete anvisningarna om utseende och klädsel - använder i sitt arbete ändamålsenliga skyddskläder och följer arbetarskyddsanvisningarna - arbetar på ett naturligt sätt i en diversifierad och mångkulturell arbetsgemenskap

Goda G4	
Berömliga B5	• följer arbetstiderna och de överenskomna verksamhetssätten samt handlar flexibelt i olika situationer och i föränderliga situationer • följer i sitt arbete anvisningarna om utseende och klädsel och beaktar även speciella situationer • använder ändamålsenliga skyddskläder och sköter om dem samt följer arbetarskyddsanvisningarna • arbetar på ett naturligt sätt i en diversifierad och mångkulturell arbetsgemenskap och främjar välbefinnandet i gemenskapen.

Valbara mål för kunnandet, 3 kp

Den studerande kan

- verka som medlem i en arbetsgemenskap
- verka i olika interaktions- och grupsituationer i arbetslivet
- ta reda på vilka arbetsuppgifter som finns i den egna branschen på den nationella och den internationella arbetsmarknaden.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande verkar som medlem i en arbetsgemenskap.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• identifierar sin egen roll som medlem i arbetsgemenskapen delvis under handledning • beaktar i regel arbetsplatsens verksamhetskultur i sitt arbete • följer de överenskomna verksamhetssätten och identifierar utvecklingsområden i sina egna verksamhetssätt
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• identifierar sin egen roll som medlem i arbetsgemenskapen • beaktar arbetsplatsens verksamhetskultur i sitt arbete • följer de överenskomna verksamhetssätten och utvecklar sina egna verksamhetssätt
Goda G4	
Berömliga B5	• identifierar sin egen roll och andras roller som medlemmar i arbetsgemenskapen • beaktar arbetsplatsens verksamhetskultur i sitt arbete, utvärderar den och presenterar utvecklingsidéer • följer de överenskomna verksamhetssätten och utvecklar aktivt sina egna verksamhetssätt.

Den studerande verkar i olika interaktions- och grupsituationer i arbetslivet.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• verkar i olika interaktionssituationer i arbetslivet • utvecklar sina interaktionsfärdigheter utifrån respons delvis under handledning • handlar i grupsituationer enligt sin egen arbetsuppgift och arbetsplatsens verksamhetskultur

	• använder ändamålsenlig psykologisk kunskap för att främja sitt eget och arbetsgemenskapens välbefinnande delvis under handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• handlar konstruktivt i olika interaktionssituationer i arbetslivet • utvecklar sina interaktionsfärdigheter utifrån respons • handlar i olika grupsituationer enligt sin egen arbetsuppgift och arbetsplatsens verksamhetskultur • använder ändamålsenlig psykologisk kunskap för att främja sitt eget och arbetsgemenskapens välbefinnande
Goda G4	
Berömliga B5	• handlar konstruktivt och flexibelt i olika interaktionssituationer i arbetslivet och tar hänsyn till andra • utvecklar aktivt sina interaktionsfärdigheter utifrån respons • handlar naturligt i olika grupsituationer enligt sin egen arbetsuppgift och arbetsplatsens verksamhetskultur • använder ändamålsenlig psykologisk kunskap för att främja och utveckla sitt eget och arbetsgemenskapens välbefinnande.

Den studerande tar reda på vilka arbetsuppgifter som finns i den egna branschen på den nationella och den internationella arbetsmarknaden.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• söker information om arbetsplatser inom den egna branschen på den nationella och den internationella arbetsmarknaden delvis under handledning • söker arbetsplatser som är lämpliga för hen själv på den nationella och den internationella arbetsmarknaden delvis under handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• söker självständigt information om arbetsplatser inom den egna branschen på den nationella och den internationella arbetsmarknaden • söker arbetsplatser som är lämpliga för hen själv på den nationella och den internationella arbetsmarknaden
Goda G4	
Berömliga B5	• söker självständigt och mångsidigt information om arbetsplatser inom den egna branschen på den nationella och den internationella arbetsmarknaden • söker arbetsplatser som är lämpliga för hen själv på den nationella och den internationella arbetsmarknaden.

Färdigheter i studie- och karriärplanering

Obligatoriska mål för kunnandet, 1 kp

Den studerande kan

- identifiera sina intresseområden, möjligheter och behov av stöd
- göra val som gäller den egna examen och karriären
- under avläggandet av examen skaffa information om olika möjligheter till vidareutbildning och om utbildningsutbudet
- under avläggandet av examen förbereda sig för att söka arbete och presentera sitt kunnande.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande identifierar sina intresseområden, möjligheter och behov av stöd.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	- tar reda på sina styrkor, färdigheter och utvecklingsområden - identifierar sina intresseområden och sina möjligheter inom yrkesområdet, men behöver uppmuntran - följer sporadiskt upp sina framsteg i lärandet och sitt förvärvande av kunnande - utvärderar sitt eget lärande och kunnande
Nöjaktiga N2	
Goda G3	- tar reda på och identifierar sina styrkor, färdigheter och utvecklingsområden - identifierar självständigt sina intresseområden och sina möjligheter inom yrkesområdet - följer på eget initiativ upp sina framsteg i lärandet och sitt förvärvande av kunnande samt identifierar sitt eventuella behov av stöd - utvärderar sitt eget lärande och kunnande regelbundet
Goda G4	
Berömliga B5	- tar mångsidigt reda på och identifierar självständigt sina styrkor, färdigheter och utvecklingsområden - identifierar sina intresseområden och bedömer realistiskt sina möjligheter inom yrkesområdet - tar ansvar för och främjar sitt lärande - följer engagerat upp sina framsteg i lärandet och sitt förvärvande av kunnande genom dokumentation och genom att identifiera sitt eventuella behov av stöd - utvärderar sitt lärande och kunnande självständigt och gör de ändringar som behövs.

Den studerande gör val som gäller den egna examen och karriären.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	- sätter sig in i lämpliga alternativ för sin karriär genom att använda informationskällor och digitala handledningstjänster - sätter sig in i uppbyggnaden av den egna examen, i de prestationer som krävs i examen och i valmöjligheter som främjar placeringen i arbetslivet - följer upp hur avläggandet av examen framskrider under handledning - identifierar och prövar olika lärmiljöer vid förvärvandet av kunnande
Nöjaktiga N2	
Goda G3	- tar reda på alternativ som är lämpliga för hen själv och som stöder den egna karriärplanen genom att använda informationskällor och digitala handledningstjänster - känner till uppbyggnaden av den egna examen, de prestationer som krävs i examen och de valmöjligheter som främjar placeringen i arbetslivet och den egna karriärplanen - följer på eget initiativ upp hur avläggandet av examen framskrider

	• använder olika lärmiljöer vid förvärvandet av kunnande
Goda G4	
Berömliga B5	• tar mångsidigt och självständigt reda på alternativ utifrån den egna karriärplanen genom att aktivt använda olika informationskällor och digitala handledningstjänster • känner till uppbyggnaden av den egna examen, de prestationer som krävs i examen och valmöjligheterna genom att självständigt göra val och fatta beslut som främjar den egna karriären • följer aktivt och engagerat upp hur avläggandet av examen framskrider • använder och väljer lärmiljöer som stöder den egna yrkesmässiga utvecklingen.

Den studerande skaffar under avläggandet av examen information om olika möjligheter till vidareutbildning och om utbildningsutbudet.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• använder informationskällor, handledningstjänster och ansökningssystem som rör vidareutbildning • skaffar information om olika alternativ och möjligheter kring vidareutbildning och planerar en egen karriärplan • sätter sig in i inträdeskraven, ansökningsförfarandet och antagningskriterierna för vidareutbildning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• använder smidigt informationskällor, handledningstjänster och ansökningssystem som rör vidareutbildning och planering av framtiden • skaffar mångsidigt information om olika alternativ för vidareutbildning som är lämpliga för hen själv och utarbetar en karriärplan • sätter sig mångsidigt in i inträdeskraven, ansökningsförfarandet och antagningskriterierna för vidareutbildning
Goda G4	
Berömliga B5	• använder självständigt informationskällor, handledningstjänster och ansökningssystem som rör vidareutbildning och planering av framtiden • skaffar aktivt information om olika alternativ för vidareutbildning och använder informationen i sin karriärplan • sätter sig aktivt och på eget initiativ in i inträdeskraven, ansökningsförfarandet och antagningskriterierna för vidareutbildning.

Den studerande förbereder sig under avläggandet av examen för att söka arbete och presentera sitt kunnande.

Den studerande	
Nöjaktiga N1	• sätter sig in i de möjligheter, arbetsmiljöer och karriäralternativ som olika arbetsplatser erbjuder • gör en produkt som presenterar det egna kunnandet vid arbetssökning och övar sig i att presentera sitt kunnande • söker arbetsplatser, men behöver tidvis handledning i att använda ansökningssystem och ansökningsmetoder • uppdaterar sin karriärplan med tanke på anställning

Nöjaktiga N2	
Goda G3	• sätter sig mångsidigt in i de möjligheter och arbetsmiljöer som olika arbetsplatser erbjuder samt kartlägger karriäralternativ som är lämpliga för hen själv • gör en produkt som presenterar det egna kunnandet och som kan användas vid arbetssökning och presenterar sitt kunnande på ett heltäckande sätt • söker arbetsplatser och använder olika ansökningssystem och ansökningsmetoder smidigt • uppdaterar på egen hand sin karriärplan med tanke på anställning
Goda G4	
Berömliga B5	• tar systematiskt reda på vilka möjligheter och arbetsmiljöer olika arbetsplatser erbjuder samt de realistiska karriäralternativen utifrån den egna planen • gör en personlig och säljande produkt som presenterar det egna kunnandet vid arbetssökning och presenterar sitt kunnande på ett heltäckande och intresseväckande sätt • söker självständigt arbetsplatser och använder mångsidigt och smidigt olika ansökningssystem och ansökningsmetoder • uppdaterar aktivt och självständigt sin karriärplan så att den främjar anställning.

Företagsamhet och företagarinriktad verksamhet

Obligatoriska mål för kunnandet, 1 kp

Den studerande kan

- arbeta på ett sätt som främjar företagets mål
- ta fram en affärsidé och bedöma möjligheterna att genomföra den.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande arbetar på ett sätt som främjar företagets mål.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• identifierar betydelsen av företagsverksamhet i samhället • beskriver organisationens affärsverksamhetsmodell delvis under handledning • handlar ekonomiskt genom att identifiera betydelsen av den egna verksamheten som en del av arbetsgemenskapen
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• beskriver betydelsen av företagsverksamhet i samhället • beskriver organisationens affärsverksamhetsmodell • handlar ekonomiskt och kundorienterat i sina uppgifter genom att identifiera betydelsen av den egna verksamheten som en del av arbetsgemenskapen
Goda G4	
Berömliga B5	• beskriver betydelsen av branschens företagsverksamhet i samhället och förutser utvecklingsutsikterna för branschen • beskriver självständigt organisationens affärsverksamhetsmodell

	• handlar på eget initiativ, ekonomiskt och kundorienterat i sina uppgifter genom att identifiera hur det egna arbetet inverkar på organisationens resultat.
--	--

Den studerande tar fram en affärsidé och bedömer möjligheterna att genomföra den.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• tar fram en affärsidé delvis under handledning • hittar tjänster och informationskällor som stöder grundande av ett företag • tar reda på vilka ekonomiska resurser som affärsidén kräver • beskriver de nätverk som behövs för att genomföra affärsidén • bedömer sina färdigheter att verka som företagare
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• tar fram en affärsidé på ett kundorienterat sätt • hittar centrala tjänster och informationskällor som stöder grundande av ett företag • bedömer de ekonomiska och operativa resurser som affärsidén kräver • beskriver de nätverk som behövs för att genomföra affärsidén • bedömer sina färdigheter att verka som företagare och identifierar riskerna inom företagsverksamheten
Goda G4	
Berömliga B5	• tar fram en affärsidé på ett kundorienterat sätt och bedömer dess funktionalitet • hittar tjänster och informationskällor som stöder grundande av ett företag med hjälp av olika kanaler • bedömer tillgången på de ekonomiska och operativa resurser som affärsidén kräver • beskriver de nätverk som behövs för att genomföra affärsidén och bedömer möjligheterna till samarbete • bedömer realistiskt sina färdigheter att verka som företagare och är medveten om riskerna inom företagsverksamheten.

Upprätthållande av arbetsförmågan och välbefinnandet

Obligatoriska mål för kunnandet, 2 kp

Den studerande kan

- ta hand om sin hälsa och arbetsförmåga
- bedöma säkerheten och sundheten i sin verksamhetsmiljö och sin verksamhet
- främja sin studie- och arbetsförmåga och sitt välbefinnande med hjälp av motion
- förebygga olyckor och ge första hjälpen.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande tar hand om sin hälsa och arbetsförmåga.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• söker information om hälsan i sin åldersklass och om möjligheterna att främja sin egen hälsa och funktionsförmåga delvis under handledning

	• utarbetar en genomförbar plan för främjande av sin hälsa och sitt välbefinnande genom att beakta bl.a. motion, näring, återhämtning, sömn, psykiskt välbefinnande, rökfrihet (inkl. alla nikotinprodukter), drogfrihet, sexuell hälsa samt de mänskliga relationernas betydelse i de dagliga aktiviteterna • främjar sin hälsa och sitt välbefinnande enligt planen och avgör om målen nåtts delvis under handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• söker information om hälsan i sin åldersklass och om möjligheterna att främja sin egen hälsa och funktionsförmåga • utarbetar en individuell plan för främjande av sin hälsa och sitt välbefinnande genom att mångsidigt beakta betydelsen av motion, näring, återhämtning, sömn, psykiskt välbefinnande, rökfrihet (inkl. alla nikotinprodukter), drogfrihet, sexuell hälsa samt mänskliga relationer för att upprätthålla sin studie- och arbetsförmåga • främjar sin hälsa och sitt välbefinnande enligt planen och avgör realistiskt hur den egna verksamheten inverkar och om målen nåtts
Goda G4	
Berömliga B5	• söker mångsidigt information om skillnaderna i hälsan i sin åldersklass och om möjligheterna att främja sin egen hälsa och funktionsförmåga • utarbetar för främjande av sin hälsa och sitt välbefinnande en plan som är mångsidig och som kan uppdateras enligt situation och beaktar betydelsen av motion, näring, återhämtning, sömn, psykiskt välbefinnande, rökfrihet (inkl. alla nikotinprodukter), drogfrihet, sexuell hälsa samt mänskliga relationer för att bibehålla sin studie- och arbetsförmåga • främjar aktivt sin hälsa och sitt välbefinnande och avgör realistiskt om planen genomförts och målen nåtts även med hjälp av respons hen fått av andra.

Den studerande bedömer säkerheten och sundheten i sin arbetsmiljö och sin verksamhet.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• följer de överenskomna säkerhets- och hälsofrämjande instruktionerna i samverkan med andra, men behöver tidvis handledning • beaktar i sitt arbete yrkets belastningsfaktorer och betydelsen av att utveckla sin arbetsförmåga, men behöver tidvis handledning • tar reda på hur ergonomin inverkar på arbetsförmågan under handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• följer de överenskomna säkerhets- och hälsofrämjande instruktionerna i samverkan med andra • beaktar i sitt arbete yrkets belastningsfaktorer och främjar sin arbetsförmåga • tar reda på hur ergonomin inverkar på arbetsförmågan
Goda G4	
Berömliga B5	• följer de överenskomna säkerhets- och hälsofrämjande instruktionerna i samverkan med andra och bedömer om det finns behov av att utveckla sina arbetssätt

	• beaktar i sitt arbete yrkets belastningsfaktorer mångsidigt och främjar sin arbetsförmåga • tar reda på hur ergonomin inverkar på arbetsförmågan i olika arbetsmiljöer.
--	--

Den studerande främjar sin studie- och arbetsförmåga och sitt välbefinnande med hjälp av motion.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• söker information om de vanligaste fördelarna med och kraven på motion med tanke på studie- och arbetsförmågan samt beaktar en del av informationen i sin plan för främjande av hälsa och välbefinnande • tränar till vissa delar de fysiska egenskaper och ergonomiska färdigheter som krävs för studie- och arbetsförmågan • rör på sig i motionssituationer och upprätthåller sin studie- och arbetsförmåga
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• söker information om fördelarna med och kraven på motion med tanke på hälsan samt studie- och arbetsförmågan och beaktar informationen i sin plan för främjande av hälsa och välbefinnande • utvecklar de fysiska egenskaper och ergonomiska färdigheter som krävs för studie- och arbetsförmågan • rör på sig mångsidigt i olika motionssituationer och upprätthåller sin studie- och arbetsförmåga
Goda G4	
Berömliga B5	• söker mångsidigt information om fördelarna med och kraven på motion med tanke på hälsan samt studie- och arbetsförmågan och beaktar informationen i sin plan för främjande av hälsa och välbefinnande och beaktar också de branschspecifika kraven på att upprätthålla sin studie- och arbetsförmåga • utvecklar på eget initiativ och mångsidigt de fysiska egenskaper och ergonomiska färdigheter som krävs för studie- och arbetsförmågan • rör på sig mångsidigt och försöker sitt bästa i alla motionssituationer och främjar sin studie- och arbetsförmåga

Den studerande förebygger olyckor och ger första hjälpen.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• förutser olycksrisker i motionssituationer • ger första hjälpen i de vanligaste situationerna, känner till gränserna för sitt kunnande och kallar snabbt på hjälp
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• förebygger uppkomsten av olyckor vid motion • ger första hjälpen och kallar snabbt på hjälp om situationen kräver det
Goda G4	
Berömliga B5	• är aktsam och förebygger uppkomsten av olyckor vid motion • ger första hjälpen och kallar på hjälp vid rätt tidpunkt • förhindrar genom sitt agerande uppkomsten av fler olyckor.

Valbara mål för kunnandet, 3 kp

Den studerande kan

- upprätthålla och främja sin arbetsförmåga och sitt välbefinnande med hjälp av motion
- främja välbefinnandet och delaktigheten i läroanstalten och för de studerande.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande upprätthåller och främjar sin arbetsförmåga och sitt välbefinnande med hjälp av motion.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• upprätthåller sin fysiska funktionsförmåga och deltar i motionssituationer enligt givna anvisningar samt följer principerna för rent spel • använder de motoriska grundfärdigheter som behövs i motion • följer upp sin belastning och kraven på arbetsförmåga i förhållande till sin funktionsförmåga under handledning
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• upprätthåller sin fysiska funktionsförmåga och deltar aktivt i motionssituationer genom att följa principerna för rent spel • tillämpar mångsidigt de motoriska grundfärdigheter som behövs i motion • följer självständigt upp sin belastning och kraven på arbetsförmåga i förhållande till sin funktionsförmåga
Goda G4	
Berömliga B5	• följer, bedömer och upprätthåller sin fysiska funktionsförmåga samt deltar aktivt i motionssituationer genom att främja principerna för rent spel • tillämpar mångsidigt de motoriska grundfärdigheter som behövs i motion och i olika idrottsgrenar • bedömer välgrundat sin belastning och kraven på arbetsförmåga i förhållande till sin funktionsförmåga.

Den studerande främjar välbefinnandet och delaktigheten i läroanstalten och för de studerande.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• deltar som medlem i en studerandegrupp på ett sätt som främjar delaktigheten samt deltar i motions- och andra aktiviteter och evenemang som är riktade till de studerande
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• deltar aktivt som medlem i en studerandegrupp på ett sätt som främjar välbefinnandet samt planerar och deltar i motions- och andra aktiviteter och evenemang som de studerande ordnar
Goda G4	
Berömliga B5	• deltar aktivt som medlem i en studerandegrupp samt planerar och deltar i motions- och andra aktiviteter och evenemang som de studerande ordnar på ett sätt som främjar välbefinnandet och delaktigheten.

Främjande av hållbar utveckling

Obligatoriska mål för kunnandet, 1 kp

Den studerande kan

- arbeta enligt principerna för hållbar utveckling
- beakta principerna för livscykeltankandet
- resonera om lösningar ur etiska synvinklar.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande arbetar enligt principerna för hållbar utveckling.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• känner till de centrala målen som rör ekologiska, ekonomiska, sociala och kulturella aspekter av hållbar utveckling • förstår betydelsen av att naturtillgångarna är begränsade och vad en hållbar förbrukning innebär på nationell nivå • identifierar de centrala sätten att främja hållbar utveckling med hjälp av experter
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• känner till de centrala målen som rör ekologiska, ekonomiska, sociala och kulturella aspekter av hållbar utveckling och hur dessa påverkar varandra • förstår betydelsen av att naturtillgångarna är begränsade och vad en hållbar förbrukning innebär på nationell nivå i förhållande till den globala verksamhetsmiljön genom att ge exempel på dessa • identifierar självständigt de centrala sätten att främja hållbar utveckling
Goda G4	
Berömliga B5	• känner till de centrala målen som rör ekologiska, ekonomiska, sociala och kulturella aspekter av hållbar utveckling och hur dessa påverkar varandra på ett omfattande sätt • förstår betydelsen av att naturtillgångarna är begränsade och vad en hållbar förbrukning innebär på nationell nivå i förhållande till den globala verksamhetsmiljön och föreslår tillämpningsobjekt • identifierar självständigt de centrala sätten att främja hållbar utveckling och beaktar olika dimensioner.

Den studerande beaktar principerna för livscykeltankandet.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• förstår principen för cirkulär ekonomi • identifierar energi- och materialeffektiviteten för en produkt eller tjänst • bestämmer livscykeln för en produkt på allmän nivå
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• förstår principen för cirkulär ekonomi och avgör dess betydelse • bedömer energi- och materialeffektiviteten för en produkt eller tjänst

	bestämmer självständigt livscykeln för en produkt
Goda G4	
Berömliga B5	- förstår principen för cirkulär ekonomi, avgör dess betydelse och presenterar utvecklingsmöjligheter - bedömer energi- och materialeffektiviteten för en produkt eller tjänst genom att presentera ändamålsenliga utvecklingsbehov - bestämmer livscykeln för en produkt och förstår de totala konsekvenserna.

Den studerande resonerar om lösningar ur etiska synvinklar.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	- identifierar några faser och situationer i arbetet, där etiska val ingår - resonerar om konsekvenserna av sina egna lösningar ur etisk synvinkel tillsammans med andra
Nöjaktiga N2	
Goda G3	- identifierar faser och situationer i arbetet, där etiska val ingår - resonerar självständigt om konsekvenserna av sina egna och andras lösningar ur etisk synvinkel
Goda G4	
Berömliga B5	- identifierar mångsidigt faser och situationer i arbetet, där etiska val ingår - resonerar om och analyserar konsekvenserna av sina egna och andras lösningar ur etiska synvinklar.

Valbara mål för kunskandet, 3 kp

Den studerande kan

- bedöma de faktorer som inverkar på hållbar utveckling i sitt arbete eller i sin bransch
- planera verksamhetssätt som främjar hållbar utveckling
- främja hållbar utveckling i sitt arbete eller i sin bransch
- bedöma hur väl främjandet av hållbar utveckling genomförts i sitt arbete eller i sin bransch.

Bedömning

Föremål för bedömningen

Den studerande bedömer de faktorer som inverkar på hållbar utveckling i sitt arbete eller i sin bransch.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	- sätter sig in i arbetsplatsens eller branschens verksamhet, så att hen kan bedöma verksamheten ur någon av synvinklarna (ekologisk, ekonomisk, social eller kulturell) inom hållbar utveckling tillsammans med arbetsgemenskapens medlemmar - bedömer de centrala faktorer som inverkar på den hållbara utvecklingen på arbetsplatsen eller i branschen enligt instruktioner - väljer tillsammans med arbetsgemenskapens medlemmar vilken av synvinklarna inom hållbar utveckling som särskilt borde utvecklas
Nöjaktiga N2	

Goda G3	• sätter sig in i arbetsplatsens eller branschens verksamhet, så att hen självständigt kan bedöma verksamheten ur de olika synvinklarna (ekologisk, ekonomisk, social eller kulturell) inom hållbar utveckling • bedömer de centrala faktorer som inverkar på den hållbara utvecklingen på arbetsplatsen eller i branschen • väljer vilken av synvinklarna inom hållbar utveckling som särskilt borde utvecklas och kommer med några initiativ
Goda G4	
Berömliga B5	• sätter sig in i arbetsplatsens eller branschens verksamhet, så att hen på ett heltäckande sätt kan bedöma verksamheten ur de olika synvinklarna (ekologisk, ekonomisk, social eller kulturell) inom hållbar utveckling • bedömer på ett omfattande sätt de faktorer som inverkar på den hållbara utvecklingen på arbetsplatsen eller i branschen • väljer vilken av synvinklarna inom hållbar utveckling som särskilt borde utvecklas, motiverar sin lösning och kommer med behövliga initiativ.

Den studerande planerar verksamhetssätt som främjar hållbar utveckling.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• fastställer mål för att främja hållbar utveckling och för att lösa problem i samarbete med arbetsgemenskapens medlemmar • väljer enligt instruktioner metoder och verksamhetssätt som främjar hållbar utveckling • gör upp en tidsplan för uppgifterna och fastställer resurserna i samarbete med andra • deltar i avgörandet av vilket samarbete som behövs
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• fastställer självständigt mål för att främja hållbar utveckling och för att lösa problem • väljer metoder och verksamhetssätt som främjar hållbar utveckling • gör upp en tidsplan för uppgifterna och fastställer resurserna • planerar det samarbete som behövs
Goda G4	
Berömliga B5	• fastställer tydliga och konkreta mål för att främja hållbar utveckling och för att lösa problem • väljer realistiskt metoder och verksamhetssätt som främjar hållbar utveckling • gör upp en tidsplan för uppgifterna och fastställer resurserna på ett realistiskt sätt • planerar samarbetsformerna och sätten att involvera andra.

Den studerande främjar hållbar utveckling i sitt arbete eller i sin bransch.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• genomför planen tillsammans med arbetsgemenskapens medlemmar • följer själv principerna för hållbar utveckling • deltar i samarbete med andra och strävar efter att motivera andra
Nöjaktiga N2	

Goda G3	• genomför planen • följer själv principerna för hållbar utveckling och informerar andra om behov av att ändra verksamhetssätten • uppmuntrar och motiverar andra att delta genom att använda en på förhand bestämd metod
Goda G4	
Berömliga B5	• genomför planen och gör de ändringar som situationen kräver • följer själv principerna för hållbar utveckling, informerar andra om behov av att ändra verksamhetssätten och ger aktivt ändringsförslag • uppmuntrar och motiverar andra att delta genom att använda metoder som är lämpliga i situationen.

Den studerande bedömer hur väl främjandet av hållbar utveckling genomförts i sitt arbete eller i sin bransch.	
Den studerande	
Nöjaktiga N1	• bedömer hur verksamhetssätten eller produkterna har förändrats under processens gång och tar det stöd som behövs till hjälp • presenterar utvecklingsbehov och en fortsatt plan för främjandet av hållbar utveckling
Nöjaktiga N2	
Goda G3	• bedömer hur verksamhetssätten eller produkterna har förändrats under processens gång och jämför dem med de tidigare • presenterar tydliga utvecklingsbehov och en fortsatt plan för främjandet av hållbar utveckling
Goda G4	
Berömliga B5	• bedömer hur verksamhetssätten eller produkterna har förändrats under processens gång och jämför dem med de tidigare och bedömer hur väl processen genomförts • presenterar tydliga utvecklingsbehov och en välgrundad fortsatt plan för främjandet av hållbar utveckling.

3. Bedömningsskala

N2 = Nivån för den studerandes kunskande överskrider tydligt N1-nivån, men når inte upp till G3-nivån.

G4 = Nivån för den studerandes kunskande överskrider tydligt G3-nivån, men når inte upp till B5-nivån.